

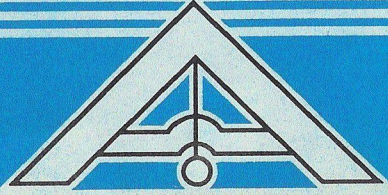
TESVİYE

MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 2

OCAK 1994

SAYI: 10

16 ARALIK 1993
- TAM ÖÇLÉ VAKTİ

Istanbul, 16.12.1993

Yarınların İnsanları,

Hür ve Kabul Edilmiş Türk Masonları olarak bilmenizi isteriz ki; bu taş yalnız bizim için değil, bütün insanlar ve insanlık için özgürlük, barış ve sevgi yuvası olacak bir yapının TEMEL TAŞIDIR.

Türk Masonlarının Kardeşçe katkıları ve çabalarıyla yontulup, Evrenin Ulu Mimarını anarak; akıl, kuvvet ve güzelliğin desteğiyle 16 ARALIK 1993 Perşembe günü tam öğle vaktinde yerine yerleştirilmiştir.

Üzerinde yükselecek olan Mabetlerde; tekrisle başlayan, ölümle bitmeyen bir insanlık okulu olan Masonluğun ilkeleri, karanlığın her türlüşüne ışık tutacak; bu ışığın aydınlatığı yolu izleyebilen herkes kendi kendinin öğrencisi ve kendi kendinin öğretmeni olarak gönlünün alabildiğince insanları karşılıksız sevmeyi, yetenekleri ölçüsünde ideal insan olmayı öğrenecektir.

Dileriz öyle olsun.

Türk Masonları adına

Can ARPAÇ

Bü.: Üs.:

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı İşlerini fiilen idare eden : **Celli LAYIKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 2

SAYI : 10

OCAK 1994

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den	Celli LAYIKTEZ
3. Hürriyet Gazetes'i'nin BÜ. Üs.: Can ARPAÇ ile
Yaptığı Röportajın Tam Metni	Can ARPAÇ
8. Temel Atma Töreni	Tanerî ALPAY
11. Eski Mason Dergilerinden	Suha UMUR
14. Doğu Yıldızı Örgütü (1).....	Tamer AYAN
17. Dış Temaslar İçin Kılavuz (X)
Norveç, Finlandiya	Celli LAYIKTEZ
19. Prince Hall Büyük Locaları (Zenci Masonluğu)
(Kanada Ontario Eyaleti Büyük Tarihçi Raporu-1992)	Tesviye
23. Olympos Skandalları	Günay GÜRSAN
29. Minnie Teyze	Tesviye
30. Merak Ettikleriniz	Tesviye
32. Masonların Dünyasında Bir Gezinti	Tesviye
38. Bulmaca	Tesviye
39. Synopsis	Tesviye

KAPAK RESMİ

**BÜYÜK BİRİNCİ NAZIR TEMEL TAŞININ DİKEY HATLARINI
ŞAKUL İLE KONTROL EDİYOR. (16. Aralık, 1993)**

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

- 16 Aralık 1993, Perşembe günü, TAM ÖĞLE VAKTİ, Merkez Binamızın temeli atıldı. En Muh. Bü. Üs. Can Arpaç, P. Muh. Bü. 1. Nâ. Sahir Akev ve P. Muh. 2. Nâ. Tunç Timurkan Kardeşler ritüeline uygun olarak merasimi icra ettiler. Proje müellifi Taneri Alpay K.in açıklamalarını 8-10 sayfalarımızda bulacaksınız. Ne yazıktır ki, bu anlamlı günümüze İstanbul Vâdisinde çalışan 57 locayı temsilen yalnız 5 Üs. Muh. katılabildi, 6'.cısı da ancak merasimi izleyen toplu yemeğe (pastırmalı kuru fasulya - pilav - turşu - hoşaf) yetişebildi.

- 51 gence verilen karşılıksız ve bedeni özürllülere tercih puanı verilen burslarımızla ilgili haberi 33'üncü sayfada okuyabileceksiniz. Burs veremediğimiz ve kazananlarla çok yakın puanları olan gençlere kardeşlerimizin kişi ya da loca olarak sahip çıkmalarını ümit ediyoruz. Her bir genç için burs ücreti, bu yıl için ayda 600.000TL'dir (12 ay).

- Bü. Üstadımızın Hürriyet Gazetesinin muhabiri ile yaptığı mülakat 14.11.93 tarihli Hürriyet Gazetesinde yayınlanmıştı. Son anda baskıya giren bir reklam nedeniyle eksik basılan mülakatın tam metnini dergimizin ilk yazısı olarak sizlere sunuyoruz.

- 18 Aralık tarihli Büyük Kurul toplantısında alınan kararlar intizamlarını kaybetmiş olan İtalya Grand Orient'ı ve Yunanistan Bü. Locası ile ilişkilerimizi kestik, ancak bu ülkelerde kurulan yeni ve muntazam Büyük Localarla henüz tanışma işlemini gerçekleştirmedik.

- Geçtiğimiz ay iki önemli hasenat olayı gerçekleşti.

1- Küçük Burcu için televizyon ve gazetelerde başlatılan kampanyaya biz de katıldık, localarımızda bu hayırlı iş için çok kısa bir zamanda 110.000.000 TL'si toplandı ve yerine teslim edildi.

2- İzmir'de Kutlu Payaslı Kardeşimizin, Mason Haftası münasebetiyle, Hilton Oteli'nde verdiği konserin 80.000.000 TL'lık hasılatı Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesi'ne yardım olarak, bizzat Büyük Üstat tarafından teslim edildi.

- 23 Nisan günü Konvan ve 85'inci yıldönümü balo hazırlıkları sürüyor.

1- Konvanın gündeminde Bü. Üstat ve Bü. kurul üyelerinin seçim maddesi olan Konvan için adaylar, her üç Vâdide, 7 Şubat Pazartesi günü saat 17.00'de yapılacak Vâdi önseçimleriyle belirlenecek.

2- Konvanımızı izlemeye 6 Büyük Locanın Büyük Üstat ve Büyük Sekreterleri eşleriyle gelecekler.

3- 1965 yılında İskoçya Bü. Locasının Türkiye Bü. Locasını tanıyarak tahsis etmesine amil olan, o tarihlerde İzmir'de ikamet eden, İskoçya Bü. Locası Bü. Kurul üyesi ve Bölge Büyük Üstadı Robert Sime Kardeş bu Konvan'da Türkiye Büyük Locası Büyük Üstadını İskoçya'da temsil etme onursal görevi merasimle verilecektir.

- Kardeşlerim, bir yılı daha geride bıraktık. 1994 yılının yurdumuz, kardeşlerimiz, aileleri ve tüm insanlık için sağlıklı ve mutluluk dolu geçmesini temenni ederim.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla.

Celil LAYIKTEZ

HÜRRİYET GAZETESİ'NİN BÜ.: ÜS.: CAN ARPAÇ İLE YAPTIĞI RÖPORTAJIN TAM METNİ

Hürriyet Gazetesinin Bü.: Üs.: Can ARPAÇ ile yaptığı röportaj, 14/11/1993 tarihinde aynı gazetede yayınlanmıştır. Ancak söz konusu röportaj gazetede kısaltılarak yer aldığı için, tam metnini yayınlıyoruz.

- Masonluk nedir?

- İdeal insanlardan oluşan bir sevgi dünyasında barış ve özgürlük içerisinde yaşamak umudunu gerçekleştirmek için ölünceye kadar çalışmak sanatıdır.

- Eskiden Mason olmak çok zordu, şimdi herkesi mason yapıyorlar, deniyor. Eski havası kalmadı deniyor. Masonluğun kalitesi düştü mü?

- Ülkemizde nüfus artışına paralel olarak kültürlü ve düşünen insan sayısı da artıyor. Dolayısıyla Masonluk yoluna girmek isteyenlerin sayısı da artıyor.

Biz bunların arasından Masonik nitelikleri fazla olanları özenle seçmeye çalışıyoruz.

- Türkiye'de Mason olmak olumsuz bir imaj olarak değerlendiriliyor. Özellikle bir siyasetçiye Mason demek, çok yaygın ve yıpratıcı. Neden böyle?

- Masonluğa gönül verenleri kötülemenin başlangıcı eskilere uzanır. Kilisenin, engizisyon mahkemelerinin ve derebeylerinin bir kabus gibi insanların üzerine çöktüğü günlerde Tanrı'ya inanan bütün insanların kardeşliğinden, eşitliğinden, özgürlüğünden söz etmek bile suç sayılırken, bu yola gönül koymanın, Katolik Kilisesi veya diktatörlerce hoşgörüyü karşılanmayacağı açıktır. Katolik Kilisesinin attığı çamur bugünlere kadar izini sürdürebilmiştir.

- Ama madem bu kadar iyi bir şey Masonluk, niye Masonlar bile açıklıkla söyleyemiyorlar bunu? Kendileri sahip çıkmıyorlar?

- Gönülden bağlı olanlar, ben Masonum demenin çok büyük bir iddia olacağını bildikleri için bunu yapmazlar?

- O zaman niçin hep gizli bir örgüt gibi saklandınız? Kötü bir şey mi Masonluk?

- Masonluk gizli değildir. Büyük Locamızın tüzüğü 2908 sayılı kanuna göre tanzim edilmiş, İçişleri Bakanlığınca onaylanmış, bu onay İstanbul Emniyet Mü-

dürlüğü Güvenlik Şubesince bize tebliğ edilmiştir. Lokallerimizin adresleri bellidir. Kapımızda adımız yazılıdır. Ama Masonluğa gönül verenler zaman zaman uğradıkları haksız saldırılar sırasında saklanmak zorunda kalmışlardır.

- Bir Masona, Mason musun? diye sorunca, hayır, değilim diye cevap vermesi, kurallarınıza aykırı mı?

- Bu soruya hayır demek, her kardeşimin hakkıdır. Çünkü ben Masonum demek, ben her bakımdan tam ve mükemmel bir insanım anlamına gelir. Kendini bilen bir insan, böyle bir iddiada bulunamaz. Kurallarımıza ve ananelerimize aykırı olan, aramızda bulunanların adlarını açıklamaktır.

- Ben Mason olduklarını inkâr edenlerden bahsediyorum.

- Masonlar Mason musun? diye sorulduğu zaman eğer Masonluğunu açıklamakta kendince bir problemi yoksa Mason olmaya çalışıyorum, derler. Masonum demek, büyük bir iddiadır. Ama endişesi varsa, hayır değilim, diyebilir.

- Kimler Mason olabilir?

- Masonluğa yaklaşmak isteyen 21 yaşında, Ulu Yaradana inanan, hür düşünceli, iyi ahlâk sahibi, yüz kızartıcı suçlardan mahkûmiyeti olmayan, kendi ekmeğini kazanan, kültürlü bir insan ise derneğimize teklif edilebilir.

- Sanırım bir de kadın olmaması gerekiyor. Niye kadınlar Mason olamıyor?

- Bunun kökü orta çağdaki Duvarcı Loncalarına kadar gidiyor. O günün koşulları içerisinde ülkeden ülkeye dolaşıp, bir ağır işçi olarak şatolar, mabetler yapan Masonlar, yaptıkları işin niteliği gereği teşkilatlarına kadın almamışlar. Giderek bu gelenek haline gelmiş. Biz de bu geleneğe saygı gösteriyoruz.

- Loca toplantılarınız da hep ilgi çekmiştir. Burada ne tür törenler yapılır?

- Genelde insanî değerler ve Masonluk ağırlıklı konuşmalar yapılır. Bunun yanı sıra yeni üyelerin girişi, ölen kardeşlerimizi anma, evlenen kardeşlerimizi kutlama toplantıları da vardır. Bu toplantılar ortalama bir buçuk saat sürer. Üye olmayanlar bu toplantılara giremezler. Kıyafete özen gösterilmelidir. Koyu renk elbise beyaz gömlek ve kravat aranır. İçki ve sigara içilmez, hep bir ağızdan konuşulmaz. Toplantılardan sonra yer ve zaman uygunsa, dileyen kardeşler yemek salonunda beraberce yemek yerler ve sohbet ederler.

- Yeni girecek birisine niçin tören yapılıyor?

- Masonluk yoluna giren kişinin yepyeni bir hayata doğduğunu ona anlatmak için yapılır. Onun kendine has teatral şekli vardır. Ama insan haysiyetine ters gelen bir tarafı da yoktur. Tehlikeli yanı da yoktur.

- Mason olmak için sıkı bir denetimden geçmek, törene katılmak, sorgulanmak ve vasiyet yazmak gerektiğinden bahsediliyor. Bunlar doğru mu?

- Masonluk yoluna girmeyi isteyenlerin ahlâki niteliklerini araştırırız. Bu her resmi kuruluşun veya şirketin eleman alırken yaptığı gibidir. Giriş töreninin ise,

üye Masonluğu sembollerle anlatmaya çalışan teatral bir yönü vardır. Meselâ, gözlerinin bağlanıp açılması bağnazlığın ve kör karanlığın bizim dışımızda kaldığını, aydınlık ve gerçeğin ölümsüzlüğünü sembolize eder. Sorulan soru her Masonda olması gereken Tanrı inancı hakkındadır. Vasiyet ise masonluk yoluna girenin yeni bir hayata doğacağını, nefesine, ailesine, vatanına ve bütün insanlara karşı vazifelerini yerine getirmeye çalışacağını sembolüdür.

- Kafatası ve kemiklerle başbaşa kalıp onlara basarak and içildiği doğru mu?

- Kafatası her insanın kaçınılmaz sonu olan ölümün sembolüdür. Mal, mülk, şöhrat geçicidir. Masonluk yoluna giren kişi, ölümünden sonra da insanların anılarında yaşamak istiyorsa hırslarını yenip insanlığın yararına çalışmalıdır. Ama kafatasına ve kemiklere basmak veya onlara and içmek diye bir şey yoktur.

- Kılıç, Ateş ve Kumun kullanıldığı söyleniyor. Bunun ne anlamı var?

- Kılıç Masonlukta sınıf farkı olmadığını anlatır, Ateş ise insanların hırslarını ve güçlerini, hemcinslerinin yararına kullanırlarsa dünyaya faydalı olurlar, ama içlerindeki ateş bencillığe dönüşürse yakar kül eder, anlamındadır. Kum ise bir gün toprak olacağımızı ama, geride bırakacağımız eserlerin toprakta kök salarak yarının insanlarına kalacağını anlatır.

- Söylentilere göre kılıçlar ve kafatasları bu törende kullanılıyor mu?

- Bu söylentiler ve bazı resimler abartılıyor. Bizim gerçek törenlerimizin onda biri orada var. Afrika törenleri gibi keçi kurban etmeler hep abartılmıştır.

- Peki aslı nasıldır, anlatamaz mısınız?

- Bizim düşünce odası dediğimiz yere bir kere daha konur ve düşün, vazgeçersen geç denir. Orada bir süre bırakılır. Sonra alıp tören salonuna getirdiğimizde de Tanrıya inanç şart olduğu için bu da sorulur. Sonra onun anlayabileceği kadarıyla gönye, pergel gibi şeyler teatral olarak anlatılır. Bu, toplantı salonumuz içinde bir çeşit turlamadır. İzahat verenlerin yanına gider. Sonra da iyi insan olacağına dair yemin eder.

- Kılıçlar da bu törende mi geçiyor, töreni baştan sona anlatır mısınız?

- Törende bazı şeyler teatral biçimde anlatılır. Orası ancak buraya gelen yaşayan kişiye dönüktür. Geleneklerimize göre bu kadarını bile fazla anlattık.

- Masonluğun başka ne sembolleri var? Ne, neyi simgeliyor?

- Mesela, şakul doğruluğun, tesviye eşitliğin, kalem planlı çalışmanın, taşçı kalemi kusurları yontmanın sembolleridir.

- Dünyada ve Türkiye'de kaç Mason var?

- Türkiye'mizde sekizbinden fazla üyemiz var. Dünyada ise bu sayı özellikle kültür düzeyi yüksek ülkelerde milyonları aşıyor.

- Ünlü Masonların listesini açıklamak mümkün mü? Mesela Özer Çiller Mason mu?

- Kendimiz ve sonsuzluğa göçmüş kardeşlerimiz hariç bir başkasının Masonluk yolunda olup olmadığını söyleyemeyiz. Gazi Osman Paşa, Ziya Paşa, Namık Kemal, ABD Başkanlarının yüzde doksanı, İnsan Hakları Beyannamesini kaleme alanların, Kızılayı, Çocuk Esirgeme Kurumunu kuranların pek çoğu Masonluğa gönül verenler arasındadır.

- Masonlar birbirlerini tutarlar. Hiçbirinin sırtı yere gelmez diye bir inanç vardır. Bu doğru mu?

- Birbirini yakın tanıyan her insan, aynı okulun aynı yıl mezunları, çeşitli kulüplerin üyeleri gerektiğinde birbirlerine el uzatırlar. Bu doğaldır ve Masonlar için de geçerlidir. Ama Masonlar bu dayanışmada Mason derneği üyesi olmayanlara haksızlık etmemekle de yükümlüdürler.

- Hiç işsiz Mason var mı?

- Dolu. Kuşkusuz işsiz ve sıkıntıda olan kardeşlerimiz vardır.

- Para dolu bir sandıktan herkesin ihtiyacı kadar aldığı doğru mu?

- İçi parayla dolu sihirli bir sandık masallarda olur. Masonlukta maddi çıkarlar kesinlikle sözkonusu değildir. Keşke içi parayla dolu sandık olsa.

- Varlığını kaybeden bir Masona nasıl yardım edilir?

- İmkânı olan akraba ve dostları nasıl yardım etmeye çalışırlarsa, sıkıntıda olan bir başka üyemize borç vermek, kefil olmak gibi yardımlar yapabilirler.

- Üyeler aidat olarak ne ödüyorlar?

- 1993 için yıllık aidat 700.000.-TL'dir.

- Mason selamı nedir? Ne anlam taşır? Eşcinsellerin selamına benzediği öne sürülüyor, karışmıyor mu?

- Eşcinsellerin nasıl bir selamı olduğunu bilmiyorum. Mason selamı diye günlük hayatımızda yaygın ve kesin bir uygulama yok. Lokallerimizin içerisinde sağ elimizi kalbimizin üzerine götürmek bir çeşit selam sayılabilir. Bu, sevgi, sadakat, bağlılık anlamındadır.

- Yani tokalaşırken baş parmakla karşınızdakinin başparmağının üzerine üç kez dokunmak gibi özel temaslarınız yok mu?

- Tarihe mal olmuş konularda öyle şeyler söyleniyor ki, söylenenleri bugün uygulamaya kalksak, gülersiniz.

- Masonlar toplantılarda birbirini tanımak için çeşitli sembolik işaretleri olduğundan söz ediliyor. Bu doğru mu?

- Sembolik işaretler kullanmaya gerek kalmadı. Düzenli üye kayıtlarımız, tanıma kartlarımız var. Eskiden ülkeden ülkeye dolaşan taşçı ustalarının birbirlerini tanımak için özel yöntemleri varmış. Şimdi eski ustalarımızın anısına hürmeten bu işaretlerden de tarihi bilgi olarak söz edilir.

- *Bir toplulukta yardım gerektiği zaman ellerini avuç içleri dışarı gelecek şekilde kaldırdığımız, hatta eğer ortam karanlıksa Dul kadının oğluna yardım yok mu? diye seslendiğiniz doğru mu?*

- Yardım çağrısı da 300 yıl ötelede kalmış bir uygulama olabilir. Bugün için söz konusu değildir.

- *Parola sözleriniz var mı? Yazışmalarda parolalarınız var mı?*

- Parola sözü de geçmişteki uygulamanın anısını yaşatmak içindir. Her çalışma yılının başında Masonik ilkelerden birkaçı, o yılın Masonik kelimesi olarak düzenli üyelerimize verilir. Bu mesela, Kardeşlik'tir, Özgürlük'tür, Sevgi'dir.

- *Bu noktaların ve parolanın dilekçelerde bile kullanıldığından söz ediliyor. Yani dilekçenin bir yerinde üçgen nokta varsa bütün kapılar açılmış.*

- Bunların aslı astarı yok. Biriniz deneyin bakalım, bütün kapılar açılacak mı?

- *Masonluktan ayrılmak mümkün mü?*

- Bir derneğe devam etmek veya ayrılmak kişisel bir karardır. Dileyenler istedikleri zaman Masonluk yolundan ayrılabilirler.

- *Masonluğu bırakmanın ya da sırlarını açıklamanın bir cezası var mı? (Bir Mason sırlarını açıklarsa boynunun kesilmesine, kör edilmesine razı olacağı yolunda peşin yemin ettiği yönünde iddialar var)*

- Hiçbir cezası olamaz. Masonluk bir gönül işidir. Ben bu işte yokum diyen, üyemiz değildir. Sır konusuna gelince, bu geçmişte vardı. Mesleki bir sırdı. Yapı sanatının incelikleri ustadan çırağa bir sır olarak verilir, ölümü pahasına saklaması istenirdi. Şimdi, ancak sıkı ağızlı olmak da bir meziyet olduğundan bu bir efsane gibi yaşatılarak, üyelerimizin yersiz ve boş konuşmalardan kaçınması gereği hatırlatılmak istenir.

- *Masonlukla dinin ilişkisi nedir? Masonlar dinsiz midir?*

- Muntazam Dünya Masonluğunda ve ülkemizde Ulu Yaradan dediğimiz yücelerin yücesi Tanrı'ya inanmayan Masonluk yoluna alınmaz. Ve insanlar dini inançlarında, ibadetlerinde serbesttirler.

- *Yahudi bağlantısından söz edilir hep. Böyle bir şey var mı?*

- Her ülkenin Masonluğu gibi Türk Masonluğu da millidir ve bağımsızdır. Yahudilikle veya başka bir odakla ilgisi yoktur. Siyonizm açısından ele alsak bile siyonizmin geçmişi dün gibi yakın, Operatif Masonluğun ortaya çıkışı onuncu yüzyıla kadar gidiyor. İsrail Devletinin ortaya çıkışı elli senelik mesele bile değil. Bunlar insanı karalama için kolay malzemeler. Biz de bu tür yayınlarla polemige girmeyiz.

- Teşekkürler.

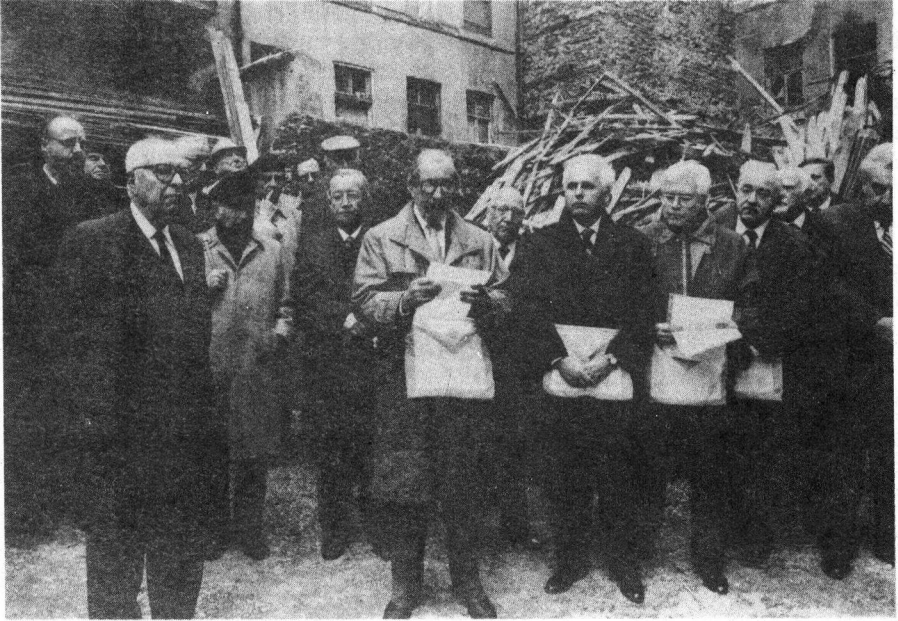
TEMEL ATMA TÖRENİ

Istanbul Vadisi Nuru Ziya Sokakta inşa edilecek Mabet Binalarımızın temel atma töreni 16. Aralık 1993 günü tam öğle vaktinde yapılmıştır. Mimari Proje müellifi K.: 'imiz Taneri ALPAY'ın bu törende yaptığı konuşmayı Kardeşlerimize sunuyoruz.

En Muhterem Büyük Üstadım, Pek Muhterem Önceki Büyük Üstadım, Pek Muhterem Büyük Üstad Kaymakamım, değerli Büyük Kurul Üyeleri, sevgili kardeşlerim. Sizlere, bugün inşaatını başlattığımız master projemiz hakkında kısa bilgiler arzedeceğim.

Öncelikle, camiamızın özlemi olan bu tesislerin projelendirilmesinde görevlendirilmem nedeniyle duyduğum şeref ve mutluluğu ifade etmek istiyorum.

Bu projede, mevcut tarihi binalarımızı koruma ve onlarla bütünleşme prensibi esas alınmıştır. Binalarımızın, gerek mimari olarak korunması gerekli eski eser niteliği, gerekse Türk Masonluk tarihinin önemli olaylarına mekan teşkil etmesi daima ön planda tutulmuştur. Bu nedenle binaların Nur-u Ziya sokağı cepheleri aynen korunmuş, 21 kapı numaralı binamızın ise içi, özellikle güzel ve tarihi merdiveni ile Büyük Üstad odası başta olmak üzere büyük ölçüde aynen korunmuştur.

Yeni tesisimiz, eski ve yeni kısımların üzerine açıldığı, kuzey-güney doğrultusunda uzanan ve her katta tekrarlanan geniş bir parvi etrafında oluşmaktadır. Binadaki başlıca fonksiyonel grupları şöyle sıralayabiliriz:

- Büyük Görevliler Bölümü : 21 kapı numaralı binamızın büyük ölçüde korunup yenilenmesi ile oluşmaktadır.
- Mabetler : Binada 8 adet yaklaşık 120'şer kişilik, 1 adet 350 kişilik mabet bulunacaktır.
- Yemek salonları : 6 adet yaklaşık 80'er kişilik, 2 adet yaklaşık 50'şer kişilik salon bulunacaktır. Büyük salonlar üçer üçer birleşebileceklerdir.
- Envar odaları : 16 adet yaklaşık 20 m² büyüklükte ve birleşebilir envar odası bulunacaktır.
- Kütüphane - Müze : Kendi içinde 3 katlı ve toplam 300 m² alanlı bir bölüm olacaktır.
- Konferans salonu : Harici aleme de açık 150 kişilik bir salon olacaktır.
- Sosyal tesis : Bugünkü teras restoranın geliştirilmesi ile 200 m²'lik bir yemek salonu ve 50 m²'lik bir özel salon olacaktır.

İnşaatımızın toplam alanı 7600 m²'dir. İhale için kardeşlerimize yapılan duyuruyu müteakip, istekli olanlardan 9 firma davet edilmiş, 4 kardeşimizin firması teklifte bulunmuştur. Bu teklifler İnşaat Komitesinde değerlendirilmiş ve şartlarımıza en yakın teklifte bulunan, Yılmaz Bahadır kardeşimizin de ortağı bulunduğu Klima İnşaat ve Tesisat firmasına, % 10 bir tenzilat da alınarak 18.488.970.000.-TL tahmini bedelle ihale edilmiştir. Yapılan ihale kaba inşaat için olup, bu işin sonunda b.a. karkas sistem, iç ve dış duvarlar, çatı kaplamaları dış kapı ve pencereler bitmiş, binamız dıştan bitmiş bir görünüm kazanmış olacaktır. Bu safhayı takiben iç mimarî ve dekorasyon çalışmalarına geçilecektir.

Kaba inşaatımız 4 aşamada yürütülecektir:

- 1. aşamada, mevcut binamızın A mabedi bölümü, sütunlardan geriye doğru iptal edilerek yıkılacak ve oluşacak büyük alanda inşaatımızın yaklaşık % 70'ini kapsayan kısmın inşaatı gerçekleştirilecektir. Bu çalışmanın 8 ay süreceği tahmin edilmektedir.
- 2. aşamada, 21 kapı numaralı bina ile mevcut envar binasının yaklaşık % 20'lik bölümü (ana merdivenin arka kısmı) yıkılarak, yeni parvinin kuzey yarısı inşa olunacaktır. Bu çalışmanın 3 ayda tamamlanacağı öngörülmektedir.
- 3. aşamada mevcut binamızın merdivenler bölümü yıkılarak, yeni parvinin güney yarısı inşa olunacaktır. Bu aşamada mevcut binamız merdivensiz ka-

lıp kullanılamayacağından, bu çalışma tatil devresinde yürütülecektir. Bu aşamanın da 3 ayda tamamlanması öngörülmektedir. Bu aşama sonunda, daha önce bitirilen kısımların iç mimari ve dekorasyon çalışmalarının da bitirilmesi kaydıyla yeni binalarımızda çalışma başlayabilecektir.

• 4. aşamada mevcut binalarımızın tamamı yenilenecektir. Bu aşamanın da 6 ay süreceği tahmin olunmaktadır.

Kaba inşaatın tamamının 350 günde bitmesi öngörülmektedir. Ancak çeşitli çakışmalar, taşınma ve devam eden çalışmalarımız nedeniyle bu sürenin 2 yılı bulacağını tahmin etmekteyim.

Bu çalışmalarımızı ışıklarıyla aydınlatan, başta En Muhterem Büyük Üstadımız olmak üzere Pek Muhterem Büyük Üstad Kaymakamımıza, Pek Muhterem Büyük Görevlilerimize, İnşaat Komitemizin değerli üyelerine ve bütün sevgili kardeşlerime şükranlarımı arz ederim.

Taneri ALPAY
Mimari Proje Müellifi

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ, Sayı 8-9, Kânunsani (Ocak) - Şubat 1933

A. M. I. Konvanları

Geçen sayımızda bahsettiğimiz A. M. I.'nın (Association Maçonnique Internationale) 1932 senesinde İstanbul'da yapmış olduğu Konvan hakkında Büyük Şark Dergisi'nde "Ht." imzası ile yayınlanan bir yazıyı özetleyerek neşrediyoruz.

Konvanın 5-10 Eylül arasında İstanbul'da toplanabileceği tahakkuk edince Daimî Büyük Heyet (Büyük Görevliler Kurulu), 16 Mayıs 1932 tarihli celsesinde, 1) Konvan Komisyonu, 2) İnşaat Komisyonu, 3) Tenezzüh (gezinti) Komisyonu, 4) Ziyafet Komisyonu, 5) İstihbarat Bürosu, teşkil ederek icab eden tertibatı almak, salonun inşaatının vaktinde bitmesini temin eylemek için sık sık ve bilhassa Ağustos ayında hemen her gece içtima etmek suretiyle faaliyete başlamıştı. Daimî Heyetin bu faaliyetine, hemen bilûmum Üstadı Muhteremler ve birçok Kardeş candan iştirak ederek, Millî Masonluğumuzun şerefi ile mütenasip olması matlûb olan hazırlıkları kusursuz bir halde ikmal ettiler. Eylül'ün dördüncü Pazar günü Baba Kurbanof B. delâletiyle tedarik edilen halılarla zemini süslenmiş olan yeni salonumuz, artık Konvan emrine amade bir vaziyete girmişti. Bir taraftan da murahhaslar (delegeler) birer, beşer İstanbul'a muvassalat ediyor, evvelce kendileri için hazırlanmış olan otellere gönderiliyordu.

Muhtelif Millî Obedyanslar, İstanbul Konvan'ında kendilerini, isim, vazife ve adetlerini aşağıya dercettiğimiz murahhasları vasıtasıyla temsil ettirmişlerdir (Biz buraya yalnız Obedyansları yazmakla iktifa ettik):

Avusturya (Viyana)
Belçika Büyük Maşrıkı
Bulgaristan Büyük Locası
İspanya Büyük Locası
İspanya Büyük Maşrıkı
Fransa Büyük Maşrıkı
Fransa Büyük Locası
Yunanistan Büyük Maşrıkı
Lüksemburg Büyük Locası

Polonya Büyük Locası
İsviçre (Alpina) Büyük Locası
Çekoslovakya Büyük Locası
Türkiye Büyük Maşrıkı
Yugoslavya Büyük Locası
Meksika (Pacífico) Büyük Locası
Porto Riko Büyük Locası
San Salvador Büyük Locası
Brezilya Büyük Locası
Şili Büyük Locası
Kolombiya Büyük Locası
Ekuador Büyük Locası
Paraguay Büyük Locası
Honduras Büyük Locası
Arjantin Büyük Maşrıkı
Bolivya Büyük Locası

23 millete mensup bu 25 Mason Obedyansının murahhasları (42 birader), A.M.I.'nın mevcut azasının dörtte üçünü teşkil ettiğinden, Konvan'ın açılması için matlub olan ekseriyet - şimdiye kadar hiçbir Konvanda görülmemiş derecede - mevcut olduğu tesbit edilince 5 Eylül 1932 günü toplanan ve gündemde bulunan maddelerin tanzim ve suret-i müzakeresini derpiş eden icraî komite, umumî celsenin açılmasına karar verdi.

6 Eylül Salı günü, saat 10:30'da Konvanın birinci resmi içtimalı, sabık reis Belçika Üstad-ı Âzamı Carpentier tarafından yeni hazırlanmış olan Ritüel dairesinde açıldı. Açılış münasebetiyle iradettiği nutukta, murahhaslara beyan-ı hoşâmedî ederek Konvanın İstanbul'daki mesaisinin güzel semereler vermesi temenniyatını izhar eden mumailiyh, gösterdiği hüsn-ü kabul ve misafirperverlikten dolayı Türkiye Büyük Maşrıkına teşekkürlerini bildirdi ve Konvan Bürosunun seçimini teklif etti. Netice-i ârâda Türkiye Üstad-ı Azamı, murahhas heyetimiz reisi Mustafa Hakkı (Nalçacı) Birader Konvan Reisliğine seçildi. Riyaset makamına geçen Mustafa Hakkı Birader, Türkçe olarak söze başladı; Konvanın İstanbul'da toplanmasından mütevellid Türk Masonlarının sevincine tercüman olduğundan bahisle misafirlere beyan-ı hoşâmedî etti. Aynı zamanda, şimdiye kadar daima Avrupa merkezlerinden Paris, Cenevre, Brüksel, Bal (*) gibi şehirlerde toplanmayı itiyad edinmiş olan Kongrenin, 1930 Brüksel Konvanında murahhasımız Servet Yesârî birader tarafından yapılan davet ve teklif üzerine 1932 senesinde İstanbul'da içtimasına karar vermiş olması ile Masonluğun bir ittihadı demek olan A.M.I.'nin azasından bulunduğu diğer memleket Masonlarının hakkını nazar-ı itibare almış olmasının şükranına sezâ bir hareket olduğuna işaret ede-

(*) Basel

rek bilhassa Türkiye Maşrıkı Üstadı Azamının başkanlığa seçilmiş olmasından dolayı teşekkür etti ve memleketinizde Büyük Gazimizin açtığı nurlu devrin, az zaman zarfında, içtimâî, hukukî, imarî sahalarda tahakkuk ettirdiği terakkî ve teâlî eserlerinden maadâ, Şarkta vidan hürriyetinin, laikliğin nâşir ve müdafii bulunduğu ve murahhasların bu yolda elde edilmiş olan mazhariyetlerin bizzat şahidi olacaklarına mütedair izahatta bulundu. Üstadı Azamın bu hitabesinin Fransızca metni, Büyük Kâtip Mehmet Ali Haşmet (Kırca) Birader tarafından okunarak murahhaslara ifham ve tebliğ olundu. Bunun üzerine sabık reis Carpentier söz aldı ve Türkiye'nin müncî ve halâskârı olan Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini hürmetle Konvan namına selâmladı; Türkiye'nin inkişaf ve terakkîsi ve saadeti için hararetili temerniyatta bulundu ve Konvanın Türkiye Reisi Cumhuriyet Gazi Hazretlerine telgrafla tâzimatını arz etmesini teklif etti. Bu teklif sürekli alkışlarla ve müttefikan kabul olundu.

GÜRKAN AKTOLUĞ'UN DERLEDİKLERİ

MEVLÂNÂ'NIN MESNEVÎSİNDEN ÖZLÜ SÖZLER :

Bilgi, mal, mevki ve hüküm, kötü kişilerin elinde fitnedir.

Bilgisiz, kötü buyruklar veren bir padişah oldu mu bütün ova yılanlarla, akreplerle dolar.

Adam olmayanın eline bir mal, bir mevki geçti mi herkesten önce kendi rezilliğini dileyen kendisi olur.

Hüküm bir sapığın eline geçti mi onu mevki sanır ama gerçekte kuyuya düşmüş demektir.

Yol bilmeyen kılavuzluğa kalktı mı kötü ruhu cihanı yakar yandırır.

Okuyan, aklı miktarınca anlar.

Atlaslara, ipeklere bürünen kişinin aklını o atlas o ipek elbise fazlalaştırır mı?

Gönlü aydın ere kul olmak padişahların başına taş olmaktan iyidir

Inciler deniz dibinde taşlarla karışık olarak bulunurlar.

Bekçi uyuyanı bekler, balıkların bekçiye ne ihtiyacı var.

Benliklerden kurtulanlara felek de secde eder ay da, güneş de..

Noksanlar kemâlin aynasıdır.

Hava ve hevesinden kurtulmuş kişiden başka ergin yoktur.

DOĞU YILDIZI ÖRGÜTÜ

- I -

Tamer AYAN

Masonik Yan kuruluşlar arasında en yaygını ve en tanınmış olan **Doğu Yıldızı Örgütü veya Tarikatı** (**The Order of the Eastern Star** veya kısa yazılışıyla "OES") tanıtılmıya çalışılacaktır. Doğu Yıldızı Örgütü, 3 milyon aktif üyesi ile, özel olarak kadınların üye oldukları; ancak, erkeklerin de görevli olarak katıldıkları, dünyanın en büyük ve en etkin karma kardeşlik kuruluşudur. Doğu Yıldızı'nın temeli, Fransa'dan A.B.D.'ne ithal edilen Adopsiyon Riti'ne uygun olarak, 1855'de **Rob Morris** tarafından atılmıştır. Doğu Yıldızı'nın birkaç derecelik Rit hâlinde yaygın bir örgüte dönüşmesi üç aşamada olmuştur. Birinci aşama, Doğu Yıldızı'nın **kuruluş**; ikinci aşama, **gelişme**; üçüncü aşama, olgunluk dönemleridir.

Kuruluş, Adopsiyon Riti derecelerinin bir **Amerikan Adoptif Riti** hâlinde reorganize edilmesidir. Bu dönem iki ayrı evrede gelişmiştir. İlk evre, 1855'de, **Doğu Yıldızları Takım Yıldızı** sisteminin kurulmasıdır. İkinci evre, 1860'den itibaren Aileler yönteminin kurulmasıdır. R. Morris, 1860'de yayınladığı **Doğu Yıldızı Dereceleri Elkitabı**'nda, ilkeleri ve yeni kuralları açıklamıştır. **Doğu Yıldızı**'nın bânisi R. Morris, yetkilerini Robert Macoy'a devretmiştir.

Gelişme, Doğu Yıldızı'nın Ritten örgüte (order) geçiş dönemidir. Gelişme döneminin lideri **Robert Macoy**'dur. R. Macoy, 1869'dan sonra, Doğu Yıldızı'nı şimdiki yerel çalışma birimleri olan Şapitr'leri kurarak reorganize etmiştir. Aynı zamanda, **Adoptif Rit Ritüeli**'ni de hazırlamıştır. Bu örgütlenme başarılı olmuş ve Doğu Yıldızı bütün eyaletlerde gelişmiştir. Örgütün daha etkin yönetimi ve denetimi amacıyla, 1873'den itibaren önce New York ve sonra diğer eyaletlerde **Yüksek Büyük Şapitr**'ler kurulmuş ve bu birimler kendi bölgelerindeki Şapitr'lerin organizasyon, eğitim ve denetim görevlerini üstlenmişlerdir. 1880'de Şapitr sayısı 600'e ulaşmıştır. 1875 Yılından sonra, Şapitr'lerin kendi aralarında toplanarak kendi eyaletlerinin büyük Şapitr'ini oluşturmaya başlamışlardır. Böylece, Doğu Yıldızı yaygın bir örgüt olarak, A.B.D.'nde ve kısmen diğer ülkelerde sesini duyurmaya başlamıştır.

Olgunlaşma, **Genel Büyük Şapitr**'in 1876 yılında kurulmasıyla, Doğu Yıldızı'nın merkezî yönetime bağlı etkin bir ulusal ve hatta uluslararası kimlik kazanması aşamasıdır. Olgunluk döneminin lideri **Willis Engle**'dir. W. Engle, bazı ör-

gütsel karışıklıkların giderilebilmesi amacıyla, öncelikle merkezî otoriteyi sağlayacak bir **Genel Büyük Şapitr**'in Büyük Şapitr delegelerinin katılımıyla toplanmasını ve standart bir ritüel hazırlanması görüşünü savunmuştur. 1876'da Indianapolis'te yapılan konvansiyonda Genel Büyük Şapitr'in tüzüğü kabul edilmiş; **W. Engle** Değerli Büyük Sekreterliğe seçilmiştir. Daha sonra, 1912'de, Değerli Büyük Patron olmuştur. Böylece, **Doğu Yıldızı**, ulusal ölçekte denetim ve yönetim merkezî otoritesini oluşturan Genel Büyük Şapitrin kurulmasıyla olgunluk dönemine girmiştir.

Daha sonra, A.B.D.'nin her eyaletinde birer Büyük Şapitr kurulmuştur. Bağımsız kalan New York ve New Jersey Büyük Şapitrlerinin dışında kalan eyaletlerin Büyük Şapitrleri Genel Büyük Şapitre bağlanmıştır. Daha 1970 yılında, Genel Büyük Şapitre bağlı 12.000 Şapitr ve 2.212.000 **Doğu Yıldızı** ile bunun dışında kalan (New York, New Jersey ve İskoçya Büyük Şapitrlerine bağlı) 1.400 Şapitrde 580.000 **Doğu Yıldızı** bulunmaktaydı.

A.B.D. dışında **Doğu Yıldızı** Genel Büyük Şapitrinin bulunduğu tek ülke İngiltere'dir. **Doğu Yıldızı** İngiltere'ye, İskoçya kanalıyla girmiş ve ilk resmî Yüksek Genel Şapitr 1904 yılında İskoçya'da kurulmuştur. Ancak, **Doğu Yıldızı**'nın İskoçya'ya girişinin bundan 30 yıl kadar öncesine rastladığı ve R. Morris'in Filistin'e yaptığı gezi sırasında İskoçya'ya uğradığında **Doğu Yıldızı** dereceleri verdiği rivayet edilmekteyse de elde kanıt yoktur. **Doğu Yıldızı** Örgütü, **H.J. Shields** tarafından İskoçya'ya sokulmuş ve ilk resmî Şapitr toplantısı 1874'de Glaskow'da yapılmıştır. İskoçya Büyük Locası ile **Doğu Yıldızı** arasında çıkan bazı sorunlar, örgütün ritüelindeki bazı Masonik terimleri çıkarması ile, 1929 yılında çözümlenmiştir. Günümüzde, Birleşik Krallık'ta 400 civarında Şapitr ve 150.000 **Doğu Yıldızı** İskoçya'daki bağımsız Yüksek Genel Şapitre bağlı olarak çalışmaktadırlar.

Doğu Yıldızı'nın amaçları ve hedefleri: Yerleştirilen belirgin sembollerle dostluk ve törel erdemlerin yaygınlaştırılması; Kardeşlik felsefesinin amaçlarına uygun bir şekilde kadınların katkı ve etkinliğinin teşvik edilmesi; Kardeşlik Zinciri yardımıyla yaşamının daha güzelleştirilmesi, muhtaç yetimlere ve çaresiz dullara daha iyi olanaklar sağlanması; muhtaç kadın yolculara gerekli yardımların yapılması için, insanların yaşam labirenti'nde ilerlemeleri sırasında, birbirlerini korumak, kollamak, gözetmek ve yardımcı olmak amacıyla, **dostluk ve yardımseverlik** ilkelerinin geliştirilmesi ve pekiştirilmesidir.

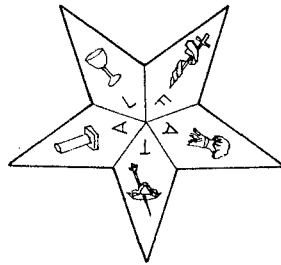
Masonluğun kesin ve değişmez kuralı nedeniyle, kadınların Mason olması yasaktır ve Mesleğin yüksek misterlerini Mason olarak paylaşamazlar. Ancak, Masonların dışı yakınlarının, Masonların koruyuculuğu altında bir araya gelmemesi ve örgütlenmemesi için hiçbir karşı neden yoktur. Böylece, yaratacakları potansiyel hizmet gücünü ve Mason yakınlarından edindikleri evrensel törel ilke ve toplumsal erdemleri, dışı cinse özgü yetenekleriyle güzelleştirerek, toplumun yararına sunabilirler. Bu şekilde, Masonluğun törel ilkeleri ve toplumsal erdem-

leri, farklı bir yöntem ve aşılama ile, sadece erkeklerin tekelinde kalmayacak; aynı zamanda, Masonun ailesinin dışı bireylerine de yansıtılmış olacağından, aileden yetişecek Mason adayları daha bilinçle ve özenle hazırlanacaktır. Bunun yanında, geleceğin Mason eşleri ve annelerinin evrensel Masonik ilkeler ve ülkü doğrultusunda donatılması sağlanacaktır.

Doğu Yıldızı'nın 15 landmarkı vardır. Bunların 5'i yönetseldir. İlke ve kurallar yönünden önemlileri: "Doğu Yıldızı, Adoptif Ritin beş derecesinin temelidir; adı ve niteliği değiştirilemez. Dersleri Kitabı Mukaddes'ten alınmıştır; öğretileri törel, amaçları iyilikseverdir. Doğu Yıldızı'nın yükümlülükleri, eşi, annesi, kızkardeşi, kızı ve dulü gibi Mason yakınlarına, yapılan bir törenle yemin ettirilerek verilir. Amacı, Masonların Meslek Zinciri ile kazanmış oldukları iyiliksever erdemlerden kadın yakınlarının da Masonik Kardeşlik çerçevesi içinde yararlanmasıdır. Adayların Yüce Varlığa inançlarını açıklamaları ve yeminini bilerek bozanların ergeç ceza göreceğine inanmaları şarttır. Tanışma modları Rit'in özel sırlarıdır ve sistem ortadan kalkmadıkça değiştirilemez. Sır saklama yemini ebedidir ve bu yükümlülük kaldırılamaz. Rit'in denetimi Büyük Şapitr veya Yüksek Konsey olarak tanımlanan merkezî yönetim ve tatil sürecinde Yüksek Büyük Patron tarafından yapılır. Aday üyelerin seçiminde oy birliği sağlanması ve alınacak sonuçların gizli tutulması zorunludur. Her Şapitrin üye almak ve yöneticilerini kendi seçmek hakkı vardır. Hiçbir tören iyi durumda bir Üstad Mason hazır bulunmadıkça yapılamaz. Her üye örgütün yasa ve yönetmeliklerine uymak zorundadır." şeklinde sıralanabilir.

Doğu Yıldızı'nın sembolü **Beşköşeli Yıldız'dır. Pentalfa** veya **Beytlehem Yıldızı** da denir. Beytlehem, Hz. İsa'nın doğduğu yerin adıdır. Bu yıldız, Hz. İsa'nın doğumunda **Üç Bilge** tarafından Doğu'da görülen ve insanlığın kurtuluşunu "**O'nun yıldızını doğuda gördük ve O'nu kutsamaya geldik**" cümlesi Doğu Yıldızı'nın sloganıdır. Doğu Yıldızı'nın simgesi beş köşeli yıldızın ortasına, üzerinde Kitabı Mukaddes bulunan Yemin Kürsüsü olan bir beşgen çizilmiştir. Beşgenin kenar ortalarına "**F.A.T.A.L**" olarak okunan harflerle Doğu Yıldızı'nın kutsal sınama cümlesi yazılıdır.

(sürecek)

NORVEÇ FİNLANDİYA

Celil LAYIKTEZ

NORVEÇ:

Tarih:

Norveç 1814 yılına kadar Danimarka'ya bağlıydı, sonra da 1905'e kadar İsveç'in sömürgesi oldu. Norveç'de ilk loca, İngiltere'den aldığı beratla, 1749'da kuruldu. Ülkenin İsveç'e bağlanmasıyla İngiliz Locaları İsveç Büyük Locasına geçtiler ve böylece, Norveç'de, İsveç Ritinde çalışan bir Norveç Bölge Büyük Locası oluşturuldu. 1882 yılında, Almanya'nın Zur Sonne Büyük Locasından aldığı beratla bir Alman Locası kuruldu ve onu başkaları da izledi. 1991 yılında Bölge Büyük Locası, Norveç Büyük Locası olarak ayrıldı. 1920'de 4 Alman Locası kendi Büyük Localarını kurdular; bu Büyük Loca 1947 yılında Norveç Büyük Locasına katıldı. Norveç'de bugün 38 loca ve 16280 üye vardır.

ZİYARET:

Norveç Masonluğu İsveç Ritinde çalışır; (Tesviye No.9) İsveç ile farkı, Kralın veya ailesinden birinin Büyük Üstad olmamasıdır. Büyük Üstad seçimle görevinin başına getirilir ve ölünceye kadar bu görevde kalır.

Büyük Mabed binası Osloda'dır ve bu kentin gezilecek ve görülecek

önemli bir nirengi noktasıdır. 1890 yılında inşa edilen bina Nazi işgali altında zarar görmüş ve içindikiler yağma edilmiştir. Harpten sonra restore edilen bu Mason Sarayında zengin bir kütüphane ve bir müze vardır.

Loca toplantıları 18.30 veya 19.00'da başlar. Toplantı sonrasında, yemek parası ziyaretçiden tahsil edilir. Ziyaretçilere kadeh kaldırılır ve bir kısa cevap vermeleri beklenir. Localar Mayıs ayında tatile girerek Ağustos sonunda çalışmalarına tekrar başlarlar. Temmuz ayında sekreterlik de kapalıdır. Eylül - Mayıs ayları arasında localar haftada bir toplanırlar.

Oslo'da yedi St. John Locası (1-3) ve iki St. Andrew Locası (4-10) ile İsveç'de de olduğu gibi, bir locayı besleyecek kadar kardeşin bulunmadığı yörelerde 12 kadar Masonik Kulüp, ek olarak da üç Şube Loca vardır. Bu Şubeler bir locanın, özel izinle, başka bir bölgede kendine bağlı bir şube açmasıyla oluşur. Aynı uygulama ABD'de göze çarpar.

ADRES:

Masonic Temple, Nedre Vollgate
19, 0158 Oslo 1, Norway

Tel : 22426535 Fax : 22421069

FINLANDİYA:

TARİH :

18'inci yy.ın başlarında Finlandiya İsveç'in sömürgesiydi. İsveç Ritinde çalışmak üzere 1756 yılında ilk loca kuruldu ve onu iki locanın daha kuruluşu izledi. 1808-1809 İsveç Rus Harbi sonrası Finlandiya Rus egemenliğine geçti ve Masonluk kısıtlandı. 1848'de Çarın fermanı ile Finlandiya da dahil olmak üzere, tüm Rusya'da Masonluk yasaklandı. 1917'de gelen özgürlükten sonra, 1922'de Amerika'da Mason olan 8 Finlandiyalı Helsinki'ye dönerek New York Büyük Locasından aldıkları beratla 1 numaralı Suomi Locasını kurdular. Finlandiya'da devlet hizmetinde ve güzel sanatlarda tebarüz etmiş toplumun ileri gelen kişileri masonluğun uyanışında aktif hizmet vermişlerdir. Bunların arasında Jean Sibeliu's'u da sayabiliriz. 1923 yılında gene New York'dan aldıkları beratlarla iki loca daha kuruldu ve Finlandiya Büyük Locası 1924 yılında New York Büyük Locası tarafından tahsis edildi.

1930'lu yıllarda nazizmin etkisiyle Finlandiya'da antimasonluk gelişmeye başladı. Bu hareketi Lüteryen Kilise desteklemekle beraber Masonluk fazla yara almadan yaşamını sürdürebildi. İkinci Dünya Savaşı esnasında kısa bir süreyle Masonluk kapandı ve 1945'de tekrar açılarak süratle gelişti. Halen, Finlandiya'da 110 loca ve 4800 üye vardır. Yakın tarihte Royal Arch, Mark Master Mason ve Eski ve Kabul Edilmiş Ritler Finlandiya'da kuruldu.

Finlandiya nüfusunun onda biri İsveç kökenlidir. Doğal olarak İsveç'e yakınlık hisseden bu kişiler 1923 yılında ilk İsveç beratlı locayı kurdular. 1983 yılında Finlandiya'da bir İsveç Bölge Büyük Locası ve ona bağlı dört St. John (1-3) ve bir St. Andrew (4-10) Locası vardı. (Bu locaların 1993 istatistikleri elimizde olmadığından 1983 rakamlarıyla yetindik.) Her iki Büyük Locanın ilişkileri gayet sıcaktır.

ZİYARET :

110 Locanın 28'i Helsinki'de, diğerleri ise bütün ülkeye dağılmıştır. Kullandıkları ritüel New York Büyük Locasının Finceye çevrilmiş, Webb tipinde ritüelidir. Locaların çalışmaları genelde 3'üncü derecededir. Yalnızca Tekris ve Geçiş merasimleri için ilk iki derece uygulanır. Amerikan yöntemine göre ülke 8 bölgeye bölünmüştür ve bunların her birinde bir Bölge Büyük Locası vardır. Finlandiya Büyük Locasına bağlı 27 sayılı Minerva locası bir araştırma locasıdır.

Loca kıyafeti tercihan siyah elbisedir. Kullanılan regalyalar Amerikan stilindedir; ziyaretçinin kendi regalyasını getirmesi beklenir.

ADRES

Grand Lodge of F.A. Masons, Kasarmıkatu 16 D, 00130 Helsinki/Finland.

Tel : (0) 175766, Fax : (0) 654312

PRINCE HALL BÜYÜK LOCALARI (ZENCİ MASONLUĞU)

(Kanada Ontario Eyaleti Büyük Tarihçi Raporu-1992)

1735 yıllarında (tarih tartışılmaktadır) muhtemelen Batı Afrika'da (yer tartışılmaktadır) zenci bir çocuk doğmuştur. Ailesinin ona ne isim verdiğini bilmiyoruz. 1749 yılında 14 yaşına geldiğinde köle tacirleri tarafından kaçırılarak Amerika'ya götürüldüğü anlatılmaktadır. Boston'da oturan ve deri işleyen William Hall'ın ailesine köle olarak satılmıştır. Yeni sahipleri ona aşağılayıcı tavrı içinde "Prince" adını takmışlardır. Çok zeki olan bu çocuk 21 yıl boyunca evde çeşitli işlerde çalışmıştır. 1770 yılında iyi tavırlarından dolayı sahipleri onu azad etmişlerdir - eğer kayıtlar başka bir Prince Hall'dan söz etmiyorsa-.

Bu süre içinde efendisinin mesleğini öğrenen Prince azad edildikten sonra da aynı işleri işçi olarak yapmış ve geçimini sağlamış, yöredeki zenci toplumun lideri konumuna gelmiştir. 1777 ve 1778 yıllarında köleliğe karşı olan Massachusetts yasasını sunan grupta yer aldığını biliyoruz. Muhtemelen 6 Mart 1775 veya 1778 yılında (tarih kesin değildir) Mason olmuştur. Takip eden üç yıl içinde bazı zenciler onun yolundan ilerlemiş ve 1 No'lu Afrika Locasını kurmuşlardır. Bu Loca Amerikan ihtilaline kadar devam etmiştir. 1784 yılında Prince Hall Londra'ya bir mektup yazarak loca berati istedi. Aynı yıl İngiliz Büyük Locası 459 No'lu Afrika Locasına beratını verdi. Boston gazetelerine göre Afrika Locasının Üstadı Prince Hall 4 Aralık 1807 tarihinde, 72 yaşında ebedi maşrıka intikal etti.

Afrika Locası toplanmaya devam etti ve dereceler verdi. İngiltere ile yazışmalar yaptı. Yardım fonuna bağışlar yolladı ve 1797 yılına kadar İngiltere'den cevaplar aldı. Bu tarihten sonra bağışlar gecikmeli olarak yapıldı. 1813 Birleşmesinden sonra sicilden silindi. Bu loca 1802, 1806 ve 1824 yıllarında İngiltere'ye, cevap beklemeden fakat kendilerini hala muntazam loca sayarak yazmaya devam etti. 1827 yılında da kendisini dış obediyanların dışında bağımsız ilân etti ve 1 No'lu Afrika Büyük Locası adını aldı. Amerikan ihtilalini takip eden yıllarda beratlarını İngiltere Büyük Locasından almış ve bu bölgede kurulu diğer locaların da bulunması kayda değer bir noktadır. Bu Localar eyalet Büyük Locaları gibi davranarak olayların normal akışı içinde bağımsız localar haline gelmişlerdir. Bu Localar, loca beratları her yönüyle kendilerinininki kadar geçerli olan Afrika Locası ile temas etmediler. 1792 yılında o günkü Massachusetts Büyük Locası, iki ayrı Büyük Locanın birleşmesi ile meydana gelmesi ile İngiliz beratlı Afrika locasını

muntazam bir loca gibi katılmak üzere davet etmedi. Neden sorumuza cevabı, zamanın önde gelen Masonlarından John Elliot, ki Massachusetts Büyük Locası'nın "Büyük Chaplain"ni olmuştur, 1795 yılında şöyle yazarak cevap vermektedir. Beyaz Masonlar, geometri biliminde kendilerinden daha az yetenekli olmadıkları halde siyah kardeşlerini tanımamaktadırlar. Gerçek şu ki, onlar zencilerle aynı eşitlikte olmaktan utanç duymaktadırlar. Zencilerden oluşan bu loca ne yapabildi? Komşuları tarafından dışlanmıştı, Ana Büyük Localarından Atlantik okyanusu ile ayrılmıştı ki, bu loca da o günlerde dost sayılması güç bir ülkenin sınırları içindeydi. Defterlerini kapayıp yok mu olacaktı? Bunu yapmayı kabul etmediler.

Bugün başlangıçlarını 459 No'lu Afrika Locasına bağlayan 40'tan fazla Büyük Loca mevcuttur. Bunlar Prince Hall bağlantılı masonlar olarak tanınmaktadırlar. Bunların yapıları tamamen değişik renk ırklarından oluşmaktadır (Zenciler, siyahlar ve Afroamerikalılar). Bizlerin üyesi olduğumuz yaygın normal Masonluk, son zamanlara kadar oy birliği ile Prince Hall bağlantılı Masonlar ile uyum içerisinde değildi. Şöyle ki, onları muntazam olarak tanımıyorlardı ve bizlere onlarla beraber aynı locada oturmamıza izin vermiyorlardı. Toplam 5000 Prince Hall Locası mevcut olup, üye sayısı 300000'dir. Bildiğimiz kadarı ile ritüelleri, sırları, prosedürleri, gerekçeleri, inançları, fikirleri veya temel prensipleri bizim uyguladıklarımızın aynı veya çok benzeridir.

Prince Hall Büyük Localarının çoğu Amerika Birleşik Devletlerinde bulunmaktadır. Ancak, Liberya, Bahama ve Kanada'da birer loca bulunmaktadır. Kanada Locası 1856'da kurulmuş olup, Ontorio ve Quebec yörelerindeki locaları kapsamaktadır. Ayrıca, halen faaliyette olan veya daha önce varlık göstermiş Victoria, Vancouver, New Westminster, Edmonton, Calgary, Winnipeg ve Halifax Prince Hall Mason Localarında Amerika Birleşik Devletleri Büyük Locası otoritesi altında beratlarla sahip localar olarak sayabiliriz.

Beyaz Hür Masonluğun Prince Hall Masonluğunu tanımaması için birçok sebepler gösterilmiştir. Genelde geçmişte olan bazı olayların Masonik tüzük ve geleneklerine ters düştüğü (günümüz anlayışı içerisinde) iddia edilmiştir. Bunlardan bazılarını, görüşlerimi de ilave ederek izah edeyim.

1. Görüş : Ana Loca Afrika Locasının 1775 veya 1778'de yanlış ve usulüne aykırı olarak kurulduğu ve siyahları tekris eden John Batt'ın hilekâr ve dolandırıcı olduğu. Bu doğru olabilir, ancak her açıdan Ana Büyük Locanın berat vermesi, bu locayı muntazam bir loca yapar ve üyeleri de dolayısı ile muntazam Masondur.

2. Görüş : 1813'te Afrika Locası İngiliz Büyük Locasının kayıtlarından silinmiş ve böylece geçerliliğini yitirmiştir. Çünkü 1797 yılından itibaren yazışmalar da bulunulmamıştır. Onaltı yıl kabul ediyorum ki, uzun bir zamandır. Ancak, bazı hallerde koloni locaları bundan daha uzun sürelerle uykuda kaldığı halde kayıtlardan silinmiyorlardı. Ontorio'da iki loca, 756/489 No'lu Brockville ve 761/494 No'lu Grimsby locaları, Morgan olayı sonrası 25 yıldan fazla aktif değil-

lerdi. Ve sonradan iyi ilişkiler içinde Brockville, 5 No'lu Sussex Locası, Grimsby ise 7 No'lu Union Locası olarak faaliyetleri kabul edilmiştir.

3. Görüş : 1797 yılında halen tamamen muntazam Afrika Locası Philadelphia'da bulunan bir grup zenciye beratlarının bir kopyasını göndererek onları Mason olarak toplanmaya yetkili kılmış ve daha sonra Rhode Island ve New York City sınırları içindeki diğer localara da berat vermiştir. 1827'de Afrika Locası kendisini bağımsız Büyük Loca olarak ilan etmiştir. Bu iki yöntemin de geçerli olmadığı ve Büyük Loca kurabilmek için 3 Locanın gerekli olduğu söylenmektedir. Bugün için geçerli olan budur, fakat 1678 ve 1803 yılları arasında İskoçya'da bulunan Mother Kilwinning Locası yaklaşık elli locaya berat vermiş olup, bundan kimse rahatsız olmamıştır. Coil's Masonik ansiklopedisine baktığımızda Rhode Island Locasının iki locadan doğduğunu görürüz ve daha sonra bu loca Lüksemburg Büyük Locasını doğurmuştur ki, bu iki loca da muntazamdır.

4. Görüş : Prince Hall Büyük Locası başka Büyük Localar kurmuş olup, bu yöntemin geçerli olmadığı söylenir. Büyük Locamızın 1989 yılı prosedürlerini okuduğumuzda görürüz ki, Fransız Milli Büyük Locası Fildişi Sahili Büyük Locasını kurmuştur ve hatta Fransız Milli Büyük Locası 1912 yılında Birleşik İngiliz Büyük Locası tarafından kurulmuştur ve hepsi de tam intizamlarını korumaktadırlar.

5. Görüş : Bir Büyük Locanın muntazam olabilmesi için, kendi yetki alanı içinde tam bölgesel hukuken yetkili organlar belgesine sahip olması gerekir. Bu kriter, Kuzey Amerika Büyük Üstatlar komitesinin tanınma ile ilgili bilgilendirme toplantısında, intizam şartlarından birisi olarak saptanmıştır. Gördüğüm kadarı ile tamamen yanlıştır. Quebec Büyük Locasının tam bölgesel hukuken yetkili organlar belgesine sahip değildir. Çünkü Montreal'de kurulmuş olan 374 No'lu St. Paul's ve 440 No'lu St. George's locaları, Birleşik İngiliz Büyük Locasından almış oldukları beratlarına halihazırda sahiptirler. Fakat kimse Quebec Büyük Locasının intizamını inkâr edemez. 1. ve 2. dünya savaş yılları arasında Çekoslovakya'da kurulmuş Lessing Büyük Locası ve Milli Büyük Locanın intizamı kabul edilmiştir.

Tavrımızın liberalleşmesi yolunda yaptığımız davranışlar sert bir şekilde karşılanmıştır. Meselâ 1898 yılında Washington Büyük Locası Prince Hall Masonluğunun gerilediğini kabul etmiştir. Müteakiben 17 Büyük Loca kardeşlik ilişkilerini kesmiştir. Tekrar 1947 yılında Massachussetts Büyük Locası Prince Hall Hür Masonluğunun yasal ve muntazam olduğunu kabul etmiştir. Bu rapor 11 Amerikan Büyük Locası tarafından eleştirilmiş ve ikisi tanımayı kabul etmemiştir. Massachussetts Büyük Locası raporu geri çekmiştir.

Burada 200 yıldır Masonik ideallerini uygulayan ve kendilerini Mason kabul eden iyi insanlardan bahsetmekteyiz. 160 yıl önce meydana gelmiş bazı olaylardan dolayı onların gayrimuntazam olduğu bize söylenmektedir. Garip olan şudur ki, aynı gayrimuntazamlık diğer Büyük Locaların geçmişinde de bulunmak-

ta olup, bunun onlara olumsuz bir etkisi olmamıştır. Prince Hall Hür Masonluğunun gayrimuntazam addedilmesindeki gerçek nedenin bize anlatılandan farklı olduğu görülmektedir.

Söylediklerimde biraz gerçek payı var ise Prince Hall Masonluğu için bir şeyler yapmamız gerekmektedir. Büyük araştırma ve tartışma gerektiren bu iş Büyük Loca seviyesinde yapılmalıdır. Yapılan araştırmalar sonucunda bu politika da bir değişiklik yapılması gerektiği kanıtlanırsa önümüzde çeşitli seçenekler olacaktır. Tamamen birleşmenin Masonik politikalar ve sayısal bakımdan çok uygun bir çözüm olacağına inanmamaktayım. Loca ziyaretlerinin bu aşamada arzu edilen bir şey olduğunu zannetmemekteyim. Atacağımız birinci adım, Prince Hall Masonlarının yasallığını tanımamız, sürtüşmeleri azaltmamız ve onları gayri muntazam addetmekten vazgeçmemizdir.

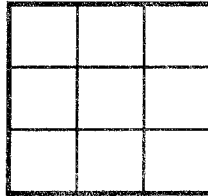
Son yıllarda bu konuda bazı gelişmeler olmuştur. 14 Ekim 1989 tarihinde Connecticut Büyük Locası Prince Hall Connecticut Büyük Locası ile ziyaretlere izin vermiştir. Bu tarihten itibaren bazı başka Amerikan hukukun yetkili organları Prince Hall Masonluğunu bir şekilde tanımış ve Washington, Nebraska, Wisconsin, Colorado, Minnesota, North Dakota ve Idaho eyaletlerinde Prince Hall'un intizamını kabul etmiştir. Büyük Üstadımızın da bahsettiği gibi geçen yıl 14 Mart'ta Kanada Büyük ve Bölgesel Locaları toplantısında çok önemli kararlar alınmıştır.

* * *

ZEKÂ OYUNLARI

SİHİRLİ KARE

Aşağıdaki Karenin 9 Hücrelerini her üç sıra, 3 sütun ve 2 çapraz toplamalarının 15 sayıyı verecek şekilde 1'den 9'a kadar rakamlarla doldurunuz.

Cevap: Sahife 28'de

OLYMPOS SKANDALLARI

11 No.lu Müsavat Locası Kardeşlerinin Ev Toplantısı Konuşması

Günay GÜRSAN

Arkeolog

İlk insan ne kadar yalnızdır.

Tabiat olaylarından korkusunu, açlık korkusunu, evrende minicik bir nokta olma korkusunu anlatmak için tek yapabildiği şey olan Taklit'e başvurmuştur.

Dans, resim, müzik, tiyatro ve din böylece ilk insanlarla beraber olagelmış ve gelişmiştir.

Önce LOGOS vardı, yani SÖZ.

Daha sonra logos gelişmiş, MİTHOS yani öykü, masal olmuş, daha sonra da belli bir ölçü ve düzene göre söylenen, okunan sözler, yani EPOS olagelmıştır.

İlk çağ insanı, söz ile renkli, büyüleyici, şiir dolu yapıtlar yaratmış, canlılığını bugüne kadar kaybetmeyen MİTHOLOGİA'yı meydana getirmiştir.

HERODOT (Halikarnasoslu M.Ö.450) der ki:

"Yunan dinini HOMEROS yazdı (İzmir veya Kioslu olan M.Ö.850'de yaşayan HOMEROS). Tanrıların adlarını koydu, görünüşlerini ve yaptıkları işleri saptadı ve HESİODOS'la beraber (Theogonia) Yunan Mitolojisini yazıya döktü. Yunan dini ANTHROPOMORPHE bir dindir.

Yani Tanrılar tıpkı insanlara benzerler. Hem görünüş, hem de **moral** bakımından, aynı hasletleri ve aynı zaafıları, tutkuları paylaşırlar. Teselya'da bulunan OLYMPOS dağında otururlar. Homeros'un ifadesi ile bu dağ binbir doruklu, karlarla örtülü, pırıl pırıl ışıldayan bir dağdır. O kadar yüksektir ki, dorukları göklere **kavuşur**.

Olympos dağının en yüksek tepesinde bulunan muhteşem bir sarayda Tanrı Zeus (3. **tanrı kuşağı**) **karısı ve kızkardeşi Hera** ile beraber altın tahtlar üzerine otururlar ve insanların ve diğer tanrıların kaderlerini ellerinde tutarlar. Olympos dağının diğer doruklarında oturan Tanrı ve Tanrıçalarla beraber sosyal bir ömür (bitmeyen) sürerler.

Ambrosia yiyip, nektar içerek, müzik, dans ve eğlencelerle dolu günler ve geceler yaşarlar. (Ambrosia ÖLÜMSÜZ anlamına gelir. Çiçek özleri ile yapılan bir baldır ve tanrıların yaralanmalarına mani olur.) Aralarında tıpkı insanlar gibi iyilik ve kötülüklerle dolu bir ilişkileri vardır. Sevişirler, döğüşürler, dedikodu yaparlar. Birbirlerine yardımcı oldukları gibi, kıskançlık, ihanet, kin gibi hislerle dolup taşıdıkları da olur.

Şimdi bakalım son Olympos "Hafta Sonu"nda neler yazıyor:

Karısı Hera ile yaptıkları sonu gelmez kıskançlık kavgalarından sonuncusunda, annesini korumak için aralarına giren oğul Hephaistos'u baba Zeus yakaladığı gibi Olympos'tan aşağıya, dünyaya fırlatmıştır. Sonradan sakat kalan Hephaistos'un haline çok acıyan Zeus baba onun gönlünü almak için aşk tanrıçası Afrodite'yi ona karı olarak vermiştir (Afr: Zeus ve Dione'nin kızı)

Bu uygunsuz evlilik sonucunu göstermiş, Afrodite yakışıklı Ares ile çıkmaya başlamıştır. Geceleri gizlice Afrodite'nin evine gelen Ares, sabah çok erkenden evden ayrılmaya başlamıştır. Gün ışıırken, arabası ile yola çıkan güneş tanrısı Apollon bunu görmüş ve dedikoduya başlamıştır. Nihayet söylentiler Hephaistos'un da kulağına gelmiş (en son duyan kocadır) ve Afrodite'yi rezil etmeye karar vermiştir. Çok ince ve görünmeyen madeni bir ağ örmüş, bir gece evi basarak, uygunsuz vaziyette yakaladığı Afrodite ve Ares'in üzerine bu ağı atmış ve kıpırdanmalarına mani olmuştur. Gürültüye koşan mahalle halkı (pardon ilahlar) kahkahalarla gülmüşler ve alay etmişlerdir. Bu olay Olympos'ta uzun zaman konuşulmuştur (halâ da konuşuluyor).

Kocasının gazabından korkan Hera bundan sonraki "Metreslere Ölüm" kampanyasını gizli kapaklı bir şekilde yürütmeye karar vermiştir.

Zeus'ta sevgililerini Hera'nın şerrinden korumak için türlü çeşitli hilelere başvurmaya başlamıştır.

Mesela; Europa'ya bir boğa olarak yaklaşmış (Fenike kralının kızı). Argos kralının kızı Danae'ye bir altın yağmuru olarak ulaşmıştır. Fakat gene de Hera'nın şerrinden kurtulamamışlardır.

İo, Argos kralının kızıdır ve Hera mabedinde rahibedir. Zeus onu çok sever ve onu Hera'nın kıskançlığından korumak için beyaz bir inek haline sokar. Fakat Hera bunu farkederek ve zavallı inek İo'ya öyle bir sinek musallat eder ki, biçare İo çılgın gibi koşarak bütün dünyayı dolaşır ve bu arada geçtiği yerlere ismini vererek (İon Denizi ve Bosphorus=İnek geçiti) yeryüzünde tur atar, fakat sinekten kurtulamaz. Sonuçta Mısır'a kadar gelir, orada insan kılığına girip çocuğunu doğurur (Epaphos-İzis).

Bir diğer çapkınlık hikâyesi daha:

Zeus'dan hamile kalan güzel saçlı Letho (Tiran kızı), Hera'nın hışmından kurtulmak için yeryüzünde doğum yapabileceği bir yer aramaya başlar. Fakat hiçbir şehir kendisini kabul etmez (Hera'nın korkusundan). Nihayet denizde yüzen bir kayalık parçası olan Delos adasına sığınır. Orada sancıları tutar, 9 gün 9 gece geçer, fakat bir türlü doğuramaz. Çünkü Hera'nın kızı olan doğum tanrıçası Eileithia'nın yardımı olmadan hiçbir doğum sonuçlanamazmış. Bütün ilah ve ilahelerin yalvarmaları ile 10'uncu gün gelen Eileithia doğumu gerçekleştirir. Apollon ve Artemis dünyaya gelirler (Efes yakınındaki Ortigia'da) (Artemis Ephesos).

Hera'nın bir kıskançlık hikayesi daha:

Zeus Kadmos'un kızı Semele'ye aşık olur. Onu kıskanan Hera ihtiyar bir **süt-nine** kılığına girip, Semele'nin yanına gelir. Genç ve tecrübesiz Semele'yi kandırır. Semele de sevgilisine, kendisini Hera'ya görüldüğü gibi bütün ihtişamı ile görmek istediğini söyler ve bu arzusunda çok ısrar eder. Zeus şimşek ve yıldırımlar içinde görününce, Semele **yanar** ve 7 aylık çocuğunu düşürür. Zeus çocuğu alıp baldırında saklar, doğum vakti gelince baldırından çıkarır. Bu çocuk tanrı Dionisos'dur.

Şimdiye kadar Zeus ve Hera'nın yarattıkları skandallardan bahsettik. Fakat diğer ilah ve ilaheler de onlardan geri kalmayan rezaletler ve gaddarlıklara sebep olmuşlardır.

Sypilos (Manisa) dağında yaşayan Niobe'nin 7'si kız, 7'si oğlan 14 çocuğu vardır. Niobe çocukları ile öylesine iftihar eder ki, onları Zeus ve **Letho'nun** çocukları olan Apollon ve Artemis ile mukayese eder. Bunu duyan Apollon ve Artemis 14 çocuğu da okları ile öldürürler ve kendini **tanrılarla** bir tutan Niobe'ye cezasını vermiş olurlar. Bugün Manisa dağında Kara bir kayadan damlayan suya Niobe'nin gözyaşları denir.

Apollon'un Kral Midas'a verdiği cezayı da hepimiz biliyoruz.

Ayrıca bu hafta bir kız kaçırma olayı yaşanmıştır:

Toprak tanrıçası Demeter, kızı Persephone ile beraber, kırlarda piknik yaparlarken, Persephone'ye aşık olan yeraltı dünyasının babası Hades (**Marlon**) kızı kaçırıp yeraltı dünyasına kapatmıştır. Demeter çılgına dönmüş, yeryüzünün her yanında kızını aramış, fakat bulamamıştır. Nihayet yeraltı dünyasından bir sızıntı olmuş ve Persephone'nin Hades'te olduğu anlaşılmıştır. Demeter Zeus'a yalvarıp yakarmış. Zeus da Hades'le büyük pazarlıklar yapmış ve sonuçta Persephone'nin **yılın 6 ayında** yeryüzüne çıkıp, annesinin yanında kalmasına karar vermişlerdir.

Ayrıca Olympos'ta bir gelin-kaynana düellosu olmuştur. Yeryüzündeki bir kralın 3 kızından bir olan Psihe o kadar güzelmiş ki, insanlar onu Afrodite'ye benzetiyorlarmış. Afrodite bunu duyunca o kadar kıskanmış ki, kızı mahvetmeye karar vermiş. Oğlu Eros'u çağırarak ondan yardım istemiş. Kurduğu plan şöyle imiş: Eros, Psihe'yi dünyanın en çirkin ve en iğrenç adamına aşık edecekmiş. Eros yola çıkmış, fakat Psihe'nin güzelliği karşısında şaşkına dönmüş ve onunla gizli bir sarayda buluşmaya başlamışlar. Her gece karanlıkta geliyor, kendini göstermeden sevişiyorlar ve gün ağarmadan ayrılıyormuş. Psihe çok mesutmuş fakat, kızkardeşleri onu kıskırtmaya başlamışlar. Kocasının çok çirkin bir adam olduğunu, onun için kendini göstermediğini söylemişler. Bir gece Eros uyurken, Psihe yağ kandilini Eros'a yaklaştırmış ve onun ne kadar güzel bir adam olduğunu görmüş, fakat bu arada kızgın bir yağ damlası Eros'un omuzuna düşmüş ve Eros acı içinde uyanmış. Derhal kanatlanarak uçup kaybolmuş.

Psihe bütün dünyayı dolaşıp, Eros'u aramış. Tanrılara yalvarmış. Nihayet Afrodite'nin sarayına gelmiş ve ona derdini anlatarak yardım istemiş. Afrodite

ise onun saçını başını yolmuş ve onu en ağır işlerde, esir gibi çalıştırmaya başlamış. Bu arada yarası iyileşen Eros, Zeus'a giderek Psihe'yi kurtarmasını ve kendisine eş olarak vermesini rica etmiş. Zeus kabul ederek, onları büyük bir düğünle evlendirmiş ve Psihe'ye ölümsüzlük vermiştir. Bu arada Olympos'ta 2 düğün daha yapıldı. İlki Lapidit'lerin düğünüdür.

Teselya'da oturan Lapidit'lerin **kralı** Peirithios, **Hipodemia** ile evlenme törenine **Kentavros'ları** da davet etti. Kentavros'lar yarısı at, yarısı insan olan yabanıl ve azgın magandalardı. Şarap içmeye alışık olmayan Kentavros'lar fena halde sarhoş olmuşlar ve gelini kaçırmaya kalkışmışlardır. Lapiditler ve **Kentavros'lar** arasında korkunç bir boğuşma başlamış (Parthenon **metopları** Fidias) ve sonuçta Lapiditler Kentavros'ları bölgeden kovmuşlardır.

2. düğün Dyonisos'un düğünüdür. Dyonisos seyahatlerinden birinde Naxos adasına uğradı. Orada plajda güzel bir kız gördü. **Girit kralı Minos'un** kızı olan **Ariadne** adlı bu güzel kız, sevgilisi **Theseus'un** kendisini terketmesi üzerine yaşlı gözlerle ufku seyrediyordu. Dyonisos **Ariadne'ye** aşık oldu ve ona evlenme teklif etti ve Naxos Hilton'da muhteşem bir düğün yapıldı. **Dyonisos'un** maiyeti olan **Bakantlar**, **Mainad'lar** ve **Keçi ayaklı Satyr'ler**, **Silenler** düğüne katılarak çılginca eğlendiler. Düğün sonunda gelin ve damat panterlerin çektiği altın bir Jaguar **arabaya** binerek balayı için gizli bir yöne hareket ettiler. Mutluluklar dileriz.

Bu hafta Olympos'ta bir de hırsızlık olayı olmuştur:

Zeus'la **Arkadya** dağında yaşayan güzel **Maia'nın** bir çocuğu olur. Adını Hermes koyan baba Zeus, bebeği kundaklayıp beşiğine yatırır. Fakat gece olunca bebek kundakından çıkar, beşikten iner ve mağaradan dışarıya çıkar. Orada bir kaplumbağa görür. Hemen kaplumbağayı haklayıp kabuğuna koyun barsağından 7 tel gerer ve bir **kitara** yapar. **Sonra** gider, Apollon'un sürüsünden 50 tane kutsal **inek** çalar, **onları** bir mağaraya kapatır. Fakat izleri yok etmek için inekleri ters ters, arka arka yürütür. Ve kendi ayaklarına da acayip sandallar giyer. Mağaraya dönüp, beşiğine yatar ve **kundakına sarınır**, masum bir bebek gibi uyur. Sabah Apollon hırsızlığın farkına varır. Sorup soruşturur ve Hermes'e gelir ve ineklerini ister. Hermes vermez, Apollon Zeus'a şikayet eder, fakat Hermes babasına **yemin kasem** ederek, suçsuz olduğunu söyler. Ve bir bebek gibi gaz çıkartır. Apollon buna o kadar çok güler ki, Hermes'i affeder. Ayrıca onun yaptığı **kitara'ya** hayran olur, hayvanları ona bırakıp, **kitara** kendisine vermesini rica eder. Bir zaman sonra Hermes **Pan kavalını** da icat eder. Bunu da Apollon'a verir ve karşılığında onun sihirli altın değneğini alır. Zeus da bu cin fikirli oğlunu, haberci, hırsızların, tüccarların, yolcuların ve doğum yapan kadınların ilahı olarak ilan eder.

Olympos "Hafta Sonu"nda spor haberleri de var:

Zeus ile **Alkmene'nin** çocuğu olan Herakles'i Hera çok kıskanır ve emzikteki çocuğa **2 yılan gönderir**. Daha kundak çocuğu iken bile çok kuvvetli olan Herakles, bu **2 yılanı** da boğar. Büyüdüğü zaman **tam bir atlet olan Herakles ilahlar**

ve ilaheler ve insanlar için çok çalıştı (12 iş). Fakat çok kötü bir ölümle karşılaştı. Karısı Deianeira kıskançlığından kocasına sihirli bir gömlek hazırladı. Sırtına sihirli gömleği giyen Herakles korkunç bir yanma ile acılar içinde kıvranmaya başladı. İzdıraba dayanamayan Herakles bir odun yığını üzerinde kendini yaktı ve öldü. Baba Zeus talihsiz oğlunu odun yığını üzerinden aldı ve Olympos'a götürdü ve ona ölümsüzlük verdi.

Spor sayfasında yat gezileri de var:

Adı hızlı anlamına gelen ve 55 kürekli bir gemi olan Argo gemisi **Karadeniz'deki Kolhis** ülkesine doğru yola çıktı. Kolhis'den altın postu almaya gidiyordu. Gemi mürettebatı Olympos'un belli başlı ailelerinin sporcu çocukları idi. Aralarında (İason) (**Cesur**) **Kastor-Polikos ikizleri**, **Herakles**, **Peleus** ve **Orfeus** gibi meşhur playboyar olan 50 kişiden ibarettiler. Önce altın postun ne olduğunu görelim:

Vaktiyle iki kardeş olan **Friksos** ve **Helle**'yi sırtına alıp **Yunanistan'dan Kolhis'e** kaçırarak kanatlı koçun pöstekisidir. Çanakale boğazı üzerinden geçerken, Helle düşmüş ve boğulmuştur. Oraya **Hellespont** denmiştir. **Friksos** koçla beraber Kolhis (Gürcistan Kıyıları)'e gelmiş, koçu Zeus'a kurban edip, postunu da krala hediye etmiştir. Yıllar sonra **İolkhos kralı** yeğeni **İason'dan** kurtulmak için bu altın postu kendisine getirmesini ister. İşte Argo gemisinin yola çıkmasının sebebi budur.

Gemi yola çıkar. **Lemnos** adasına gelirler. Orada **Lemnos'lu kadınlar** onları çok iyi karşılarlar. **Oradan Mysia (Mudanya) kıyılarına**, daha sonra **Kadıköy'e** gelirler. Kadıköy'de dev Amykos'u yenerler ve boğaza doğru yelken açarlar. Karadeniz'e çıkmak için boğazın sonundaki Symplegad kayalıklarından geçmeye mecburdurlar. Bu kayalar aralarından geçen gemileri sıkıştırarak parçalarlarmış.

Argo gemisi kayalıkların karşısına gelince gemiden bir güvercin uçururlar. Güvercin karşıya geçer geçmez, hemen ardından gemiyi geçirirler. Ancak **pupadan biraz zedelenirler**. Fakat o günden sonra kayalar bir daha hareket etmezler ve geçit açık kalır. Gemi Karadeniz'de seyrederek, Fatsa ve Ordu yakınındaki **Therme** şehrine gelirler. Burada feminist Amazonlar oturmaktadırlar, onun için burada fazla yüz bulamayıp, Kolhis (Gürcistan'a) varırlar ve kralın huzuruna çıkarlar.

Kralın kızı Medeia, Jason'a aşık olur. Güçlü bir büyücü olan Medeia **bundan sonra İason ve Argonautlara** çok yardım eder. **Kral, postu vermeye yanaşmaz** ve Argo gemisini yakmak ister, fakat Medeia daha önce davranıp, altın postu bekleyen canavarı uyutur, altın postu alıp gemiye binerler ve derhal açılırlar. Kral gemisi ile onları takip eder. Fakat Medeia babasının kendilerine yetişmesine mani olmak için kardeşi Aspyrtos'u öldürür, parçalarını geminin arkasından atar. Kral, oğlunun parçalarını toplamak için oyalanır ve gemiye yetişemez. Argo gemisi Tuna ırmağının ağzından içeri girer. Adriyatik Denizine çıkar. birçok fırtınalara tutulurlar. **Sirenlerin** adası önünden Orfeus'un **lirinden çıkan ve Sirenle-**

rin seslerinden daha güzel olan ezgileri dinleyerek geçerler. Libya kıyılarına ve oradan Girit adasına gelirler. Girit'te Hephaistos'un yaptığı tunçtan bir adam olan Robot Talos'u öldürürler ve nihayet İolkhos'a varırlar. Bundan sonra İason ile Medeia'nın iğrenç ve korkunç maceraları başlar.

Kral amca Pelias postu alır, fakat tahtı İason'a vermez. Bunun üzerine Medeia bir düzen hazırlar. Pelias'ın kızları ile arkadaş olur, ihtiyarlamakta olan babalarını gençleştirmenin yolunu bildiğini ve onlara öğreteceğini söyler. İhtiyar bir koç alıp, keser. Büyülü otlarla kaynayan bir kazana atar, biraz sonra koç canlanarak genç bir kuzu olup kazandan çıkar. Kızlar aynen bunu tatbik ederler. Fakat babalarının canlanmadığını görünce çıldırırlar. İason ve Medeia'yı kovarlar. Korinthos'a giden çift orada Kral Kreon'un yanında yaşamaya başlar. İason Medeia'nın kötülüklerinden bıkip, onu Kolchis'e geri göndermek ve kralın kızı ile evlenmek ister. Medeia İason'un evleneceği kıza bir elbise hediye eder. Kız bu elbiseyi giyer giymez, yanmaya başlar. Medeia bununla da kalmayıp, İason'dan olan 2 oğlunu da öldürür ve İason'dan böylece intikam alır ve Kolhis'e geri döner.

Spor sayfasında bir de şike olayı var:

Atalante, Arkadya kralının kızıdır. Babası erkek evlât isterken, Atalante doğunca onu dağlara bırakır. Bebeği bir dişi ayı emzirir. Sonra da avcılar alıp büyütürler. Atalante yaman bir avcı ve koşucu olur. Kendisi ile evlenmek isteyen talipleri ile yarışır, onları geçip öldürür. Hippomenes adlı bir kahraman Atalante'yi yenmek için koşuya başlamadan önce yanına 3 altın elma alır (Afrodite'in Kıbrıs'taki tapınağından). Atalante kendisine yaklaşırken, elmaları teker teker yere atar. Atalante merakla altın elmaları toplarken, onu geçer ve yarışı kazanır ve Atalante ile evlenirler.

Onlar ermiş muradına, biz çikalım kerevetine.

* * *

ZEKÂ OYUNLARININ CEVABI

S. 22. den :

8	1	6
3	5	7
4	9	2

MINNIE TEYZE

Yıllar önce Minnie Teyze bir otomobil satın almanın zamanı geldiğine inanmıştı. O devirde, çok az sayıda yalnız kadının arabası vardı, ancak araba sahibi olanların da sayısı her geçen gün artıyordu.

Dikiş Yardım Derneğinin haftalık toplantılarında konuşmaların dışında kalmaya başlamıştı. Daha önceleri iğne-iplik, çiçek yetiştirme yöntemleri, pasta tarifleri konuşulurken, şimdi artık beygir gücü sözkonusu oluyordu.

Toplantılarına devam ettiği bir Bayanlar Yardım Derneği daha vardı, orada da Kutsal Kitap, Kilise İşleri ve papazın karısı konuşulurken, artık bir litre benzinle kaç kilometre gidilebileceği ile lastik değiştirmenin yöntemlerini konuşmak geçerli olmuştu.

Minnie Teyze nihayet kararını verdi. Otomobil bayiinin dükkânına giderek bir model seçti, çekini imzaladı, bir hafta sonra evine teslim edilmesini istedi; sonra da bir müteahhitle anlaşarak evine bitişik bir garaj inşa ettirdi.

Araba gününde teslim edildi ve yeni garajın içine kondu. Bayi Minnie Teyze'ye şoförlük öğretmeye hazır, yalnız o gün Minnie Teyze'nin işi vardı, boş olacağı günü bayiye bildirecekti.

Günler, haftalar, aylar geçti. Yılın sonunda Minnie Teyze oto ehliyetinin harcını yatırdı, ancak henüz araba kul-

lanmasını öğrenememişti. Böylece, Minnie Teyze, ölünceye kadar, her yıl ehliyetinin harcını yatırdı, hiçbir zaman araba kullanmayı öğrenmedi, araba da hep garajda kaldı. Zavallı Minnie Teyze neleri kaybettiğinin farkında değildi. Arabasının parası ödenmişti, yollar onu bekliyordu, hatta ehliyet harcını yatırmakla yolların bakımına dahi katkıda bulunuyordu. Arabasından elde ettiği tek keyif, arkadaşlarına araba sahibi olduğunu söyleyebilmektir.

Belki de Minnie teyze bir tatlı kaçtı, ancak aynaya bakmadan onu fazla eleştirmeyin. Tekris harcınızın çekini Minnie Teyze'nin arabası için imzaladığı çek gibi mi imzaladınız? Minnie Teyze'nin inşa ettirdiği garaj gibi mi üst derecelere geçtiniz? Ehliyet harcını yatırdığı gibi mi her yıl aidatınızı ödediniz? Üyeliliğiniz garajda paslanan hareketsiz otomobil gibi mi kaldı? Eğer öyleyseniz, Merhaba Minnie Teyze...

Ne yazık ki, birçok Kardeşimiz muhtelif mazeretler ileri sürerek, Minnie Teyze gibi aidatlarını ödemekten başka bir masonik faaliyette bulunmuyorlar. Oysa, Locanızın çalışmalarına katılmak, Masonluğun eğitim ve yardım faaliyetlerine katkıda bulunmak sizlere mutlaka yeni ufuklar açacaktır.

(Washington Masonic Tribune, Haziran 1993, Bü. I. Nâ. sütunundan.)

MERAK ETTİKLERİNİZ:

İKİ SÜTUN

Sütun inşaatın esas destek elemanıdır ve katları birbirine bağlar. Sütunları sarsmak tüm binayı tehdit eder. Sütun mimari, sosyal veya kişisel binanın sembolüdür. Gözleri kör edilmiş Samson Filistinlilerin Mabedine esir olarak getirilerek iki sütun arasına alınınca sütunları devirerek Mabedi yıktı. " Ve evin üzerinde durmakta olduğu iki orta direği Şimşon tuttu ve onlara, sağ eliyle birine, ve sol eliyle öbürüne dayandı. Ve Şimşon: Filistinlilerle beraber öleyim, dedi. Ve bütün kuvvetiyle iğildi; ve ev beylerin üzerine ve içinde olan bütün kavmin üzerine düştü."*

Sütunlar kapının iki yanında durduklarından bir mekânın sınırını, bir sonraki mekânın başlangıcını, bir dünyadan diğerine geçişi simgelerler. Antik Çağlarda Herakles (Herkül) Kuzey Afrika'daki macerasının sonunda Atlantik Okyanusu ile Akdeniz'i birbirinden ayıran iki sütun dikti (Cebelitarık ve Ceuta dağı). Mabedin girişindeki sütunlar da harici âlemi kutsal âlemden ayırırlar, Kutsal Adaletle Kutsal Akl-ı Hikmet'in bereketini simgelerler.

Demircilik, Müzik ve Dokuma ilimlerini keşfeden Tubal Kain, Jubal ve Naamah Kardeşler, "Tanrının, günah işleyen insanı ateş veya su ile cezalandıracağını önceden bildiklerinden ve kurmuş oldukları bilimlerin kaybolmasını istemediklerinden, beraberce düşünerek, hiç yanmayan, Mermer adlı taş ile suda hiç batmayan Laterus (*) isimli taşın meziyetlerini tartışmışlar ve kurmuş oldukları tüm bilimleri bu iki taş üzerine kazımayı kararlaştırmışlar, şöyle ki, Tanrı insanları ateşle cezalandırdığında mermer taş yanmayacak, su ile cezalandırdığında da diğeri batmayacaktır. Ve büyük kardeşleri Jabal'dan Mermer ve Laterus'dan iki ayırı sütun yapmasını ve kurmuş oldukları tüm Bilimleri bu taşlara kazımasını rica etmişlerdi, o da bu ricalarını yerine getirdi.

Ve ilimde çok ileri olan Jabal, Nuh'un Tufan'ından önce, iki Sütundan önce ikincisine başlayıp tamamladı. Kardeşler Tanrı'nın insanları cezalandıracağı bilincine kehanetle varmamışlardı, bunun böyle olacağını biliyorlardı ve Bilimleri bu iki taş Sütuna kazımışlardı; bazı kişiler bu iki Sütuna tüm Yedi bilimi kazımış olduklarını iddia ederler. Ceza gelecekti ve Tanrı cezayı su ile yolladı; öyle bir tufan oldu ki, tüm dünya boğuldu ve sekiz kişi hariç tüm insanlar öldü; kurtulanlar Nuh ve karısı, üç oğlu ve karıları olmuştu; bu üç oğuldan tüm insanlar yaratıldı.

(*) *Hakimler Bab 16, 29-30*

(**) *Çook MS, Mimar Sinan 81 p. 62.*

Bunların isimleri Sam, Ham ve Yafet idi. Tufan'a Nuh'un Tufanı dendi, çünkü yalnızca kendi ve çocukları kurtulabilmişti.

Tarihler (*) de dendiği gibi, bu tufandan çok yıl geçtikten sonra, iki sütun bulundu; Polychronicon'da dendiği üzere, Pitagoras isimli bir büyük yazar bu sütunlardan birini, diğerini de Filozof Hermes buldu; her ikisi de böylece buldukları Bilimleri çevrelerine öğrettiler."(**)

B ve J sütunlarına gelince,

15Ve evin önünde otuz beş arşın yüksekliğinde direk yaptı, ve her birinin üstündeki başlık beş arşındı. 16Ve iç odada zincirler yaptı, ve onları direklerin üstlerine koydu, ve yüz nar yaptı, ve onları zincirlerin üzerine koydu. 17Ve direkleri, bir sağda, ve obiri solda olarak mabedin önüne dikti; ve sağda olanın adını Yakın, ve solda olanın adını Boaz koydu. (***)

13Ve kral Süleyman gönderip Surdan Hiramı getirtti. 14Naftali sıptından dul bir kadının oğlu idi, ve babası Surlu bir adamdı, tunç işçisi idi; ve Hiram bütün tunç işleri işlemekte hikmetle ve anlayışla ve hünlerle dolu idi. Ve Süleymana gelip bütün onun işlerini yaptı. 15İki tunç sütun yaptı, her sütun yüksekliği on sekiz arşındı; ve on iki arşınlık bir ip her bir direğin çevresini sarardı. 16Ve sütunların üzerine koymak için dökme tunçtan iki başlık yaptı; bir başlığın yüksekliği beş arşındı, ve obir başlığın yüksekliği beş arşındı. 17Ve sütunların üstünde olan başlıklarda örgü işinden ağlar ve zincir işinden çelenkler vardı; bir başlık için yedi, ve obir başlık için yedi. 18Sütunları böyle yaptı; ve sütunların üstündeki başlıkları örtmek için bir ağ işi üzerinde çepçevre iki sıra narlar yaptı; obir başlık için de böyle yaptı. 19Ve eyvanda olan sütunların üstündeki başlıklar zambak işi idi, dört arşın. 20Ve üst tarafta da, iki sütunun üstünde, ağ işinin yanında olan yuvarlak çıkıntıya yakın başlıklar vardı; obir başlık üzerinde çepçevre dizilerde narlar iki yüzdü. 21Ve sütunları mabedin eyvanında dikti; ve sağ sütunu dikti, ve onun adını Yakına koydu; ve sol sütunu dikti ve adını Boaz koydu. 22Ve sütunların başında zambak işi vardı; böylece sütunların işi bitti. (****)

Mason Mabedinin kapısındaki iki sütunun tepesinde, diğer süslemelerin dışında, bir de yeryüzü ve gökyüzü küreleri de bulunur. Sütunların içi boştur ve masonik bilgilerin saklanmasına tahsis edilmişlerdir.

B Sütunu Çırağın sütunudur. Çırak nafakasını B sütunundan alır, B sütununun içerdiği bilgileri öğrenir, daha sonra, Kalfa Mason olarak J sütununun içerdiği bilgilere de sahip olarak, Üstat olmaya hak kazanır. Fransız Ritinde B ve J sütunlarının yeri değişmiştir. Bu farklılığın nedeni Tevrat'da yapılan sütun tariflerinde sol ve sağ sütunların mabede girene göre mi yoksa çıkana göre mi sol ve sağda olduklarının bitmeyen tartışmasındandır.

(*) Tarihler

(**) COOK MS, Celil Layıktez, Mimar Sinan No.81, S.62-63

(***) Tarihler, Bab 3, 15-17

(****) Krallar, Bab 7, 13-22

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

Masonlar, Anıtkabir'i ziyaret etti

ANKARA - Hür ve Kabul Edilmiş Türk Masonları Locası "Büyük Üstadları" **Can Arpaç** başkanlığında Anıtkabir'i ziyaret ettiler. Anıtkabir bahçesinde toplanan Masonlar, daha sonra Atatürk'ün kabrine çelenk koyarak, saygı duruşunda bulundular. Can Arpaç, özel deftere "Her günü seninle yaşayan Türk Masonları olarak huzuruna gelip, koşullar ne olursa olsun ilkelerinden ayrılmama sözümüzü

tekrarlıyoruz. Yaktığın ışığı canlı tutmak ve yarınlara taşımak hepimizin en kutsal görevi olacaktır" diye yazdı. Gazetecilerin sorusu üzerine, geçen yıl da Anıtkabir'i ziyaret ettiklerini bildiren Can Arpaç, "Daha önceleri küçük gruplar halinde gelirdik. Bugün toplu gelmemizin nedeni, kardeş sayımızın artmasıdır. Bundan sonra her 29 Ekim'de Anıtkabir'e gelmeye devam edeceğiz" dedi.

30 Ekim 1993, SABAH

YENİ LOCALAR:

112 No.lu ÜLKÜM Muh. Locası-
nın açılış ve tahsis töreni İstanbul'da 5
Ocak günü; 113 No.lu OCAK Muh.

Locasının da açılış ve tahsis töreni 6
Ocak 1994 günü İzmir'de yapıldı.

BURSLAR:

İstanbul, Ankara ve İzmir kentlerinden müracaat eden adaylar arasından ilk 50'sine, yaz ayları dahil olmak üzere, 600.000 TL'lik Yüksek öğrenim bursunun verilmesi kararlaştırılmıştır. 11'i kız, 39'u erkek olan adayların kentlere göre dağılımı şöyledir: Ankara 24, İstanbul 20, İzmir 6.

1500 kadar müracaat Burs Komisyonu tarafından, yazılı form ve sözlü mülakat sonucunda, Burs Komisyonu tarafından değerlendirmeye tabi tutulmuş ve aralarından 140 genç burs almaya layık görülmüştür. Bütçe nedeniyle bunların yalnızca ilk 50'sine burs verilebilmiş, bir hemşiremizin de katkısıyla rakam 51'e çıkmıştır. İmkânı olan Kardeşlerimizin, hiç değilse puan durumları fevkalade yakın olan 50'den sonraki ilk 30 gence de sahip çıkmalarını dileriz. İlgilenen Kardeşlerimizin Bü. Sek. liğe müracaat etmeleri rica olunur.

* * *

LOKALİMİZİ KÜLTÜREL ETKİNLİKLERE AÇTIK:

İstanbul'daki lokalimiz kültürel ve sanat etkinlikleri için dışa açıldı.

11 Aralık 1993 Cumartesi günü saat 15.30'da yapılan törende En Muh.:Bü.: Üs.: Can Arpaç K.: ile Pek Muh.: Yusuf Nomal K.: açılış ve günün anlamını belirleyen konuşmalar yaptılar. Törene katılan mezzo soprano Hemşiremiz R. Alper Tanrıkulu Muh.: Alp Ulusoy K.: in piyanosu eşliğinde enfes bir konser verdi. Başta Beyoğlu Kaymakamı olmak üzere 30'a yakın harici ve eşinin katıldığı toplantıda haricilere (A) mabedi gezdirildi.

Tören, verilen bir kokteyl ile sona erdi.

Artık harici alemdeki sanatçıların katılacakları kültürel etkinlikler dışarıdan gelenlerce de izlenebilecek.

* * *

İZMİR:

16 Aralık Mason haftası münasebetiyle İzmir'de aşağıdaki kutlama programı uygulanmıştır:

11 ARALIK 1993, Cumartesi

Yer: Dernek Lokali

Saat: 11:00

GENÇLERE MASONLUĞU TANITMA PROGRAMI

Saat: 12:30

GENÇLERLE ÖĞLE YEMEĞİ

Saat: 19:00

KOKTEYL VE HAFTANIN AÇILIŞI

Saat: 19:30

ŞAN RESİTALİ

Solist: Altuğ DİLMAÇ K.:

13 ARALIK 1993, Pazartesi

-İZMİR MUH.: L.:

Saat: 18:30

PANEL: MASONLUĞU NASIL TANITILIM?

PANELİSTLER:

Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Necdet EGERAN K., Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Cavit YENİCİOĞLU K., Muh.: Yaşar AYSEV K.:

PANEL YÖNETİCİSİ:

P. Muh.: Güres ÇARKOĞLU K.:

KARDEŞ SOFRASI

14 ARALIK 1993, Salı

Yer: Büyük Efes Oteli "AUDİTÖRİYUM"

Saat: 20:30

TÜRK MÜZİĞİ GECESİ

Sunan: Kutlu PAYASLIOĞLU K.:

15 ARALIK 1993, Çarşamba

-EĞİTİM VE ÖĞRETİM L.:

Saat: 18:30

PANEL:

MASONİK EĞİTİMİMİZİN TEMEL İLKELERİ VE EKSİKLERİMİZ

PANELİSTLER:

Bü.: İL Na.: P. Muh.: Tunç Tİ MUR-
KAN K.:, Bü.: Has.: Em.: P. Muh.:
Etem Sena ÇINAR K.:, Muh.: Murat GO-
MEL K.:

PANEL YÖNETİCİSİ:

P. Muh.: Burhan CEYHAN K.:

KARDEŞ SOFRASI

16 ARALIK 1993, Perşembe

Yer: Büyük Efes Otel "Kongre Merke-
zi - Efes Salonu"

Saat: 20:00 KOKTEYL

Saat: 20:30 MASON BALOSU

MASON HAFTASI SÜRESİNCE

DERNEK LOKALİNDE

ATATÜRK

FOTOĞRAFLARI SERGİSİ

Düzenleyen

Necdet ÇOLAKOĞLU K.:

Bu arada 14 Aralık 1993 Salı gecesi
Kutlu PAYASLI K.:imizin organize
ettiği Konserin 80.000.000.-TL'lık geli-
ri Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Yo-
ğun Bakım Ünitesine yardım olarak
Bü.: Üs.: En Muh.: Can ARPAÇ tara-
fından verilmiştir. Kutlu PAYASLI
Kardeşimize teşekkür ederiz.

KÜÇÜK BURCU'YA YARDIM:

Kardeşlerimiz Büyük Loca'nın
11.10.1993 ve 812 sayılı levhası üzerine
süratle hasta küçük Burcu'nun yardı-
mına koşmuşlar ve toplam katılım 110
milyon TL. civarında olmuştur.

TIP DOKTORU

KARDEŞLERİN DİKKATİNE;

Halen restore etmekte olduğ-
muz Nuru Ziya Sokağı No: 29-31 kapı
nolu binamızda (otel binası), kardeşle-
rimize tıbbi hizmet vermek üzere te-
şebbüse geçilmektedir.

Bu konuda bütün Tıp Doktoru
kardeşlerimizin fikir ve tavsiyelerine
şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu konuda 08.01.1994 Cumartesi
günü saat 11.00'de A mabedinde bir
toplantı yapıldı.

CEP AJANDALARI:

Dergimizin düzenlediği 1994 yılı
Masonik Cep Ajandaları lokallerimi-
zin girişinde Kardeşlerimize sunul-
muştur.

YURT DIŞINDAN HABERLER

BÜYÜK KURUL:

Türkiye Büyük Locası Büyük Ku-
rulu 18 Aralık 1993 tarihli toplantısın-
da İtalya ve Yunanistan Büyük Locala-
rı ile ilişkisini kesme ile Çek Cumhuri-
yeti ve Macaristan Büyük Localarıyla
tanıma amaçlı yazışmaların başlama-
sını karara bağlamıştır.

ALMANYA:

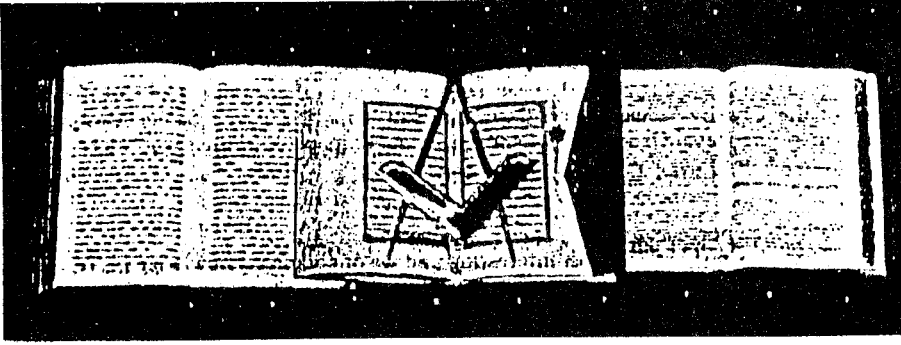
Birleşik Almanya Büyük Locası,
nezdindeki Türkiye Büyük Locası'nın
Dostluk Kefili olarak bizzat Büyük Üs

tat En Muh. RAINER J. SCHICKE K.:i
teklif etmiştir. Türkiye Büyük Locası
da, mukabele olarak, nezdindeki Al-
manya Birleşik Büyük Locası Dostluk
Kefilliğine Büyük Üstat En Muh. CAN
ARPAÇ K.:i teklif etme kararını al-
mıştır.

İNGİLTERE:

TÜRKİYE'DE KUTSAL KİTAPLAR:

Ars Quatuor Coronatorum'un
104 sayılı cildinde F.W. Seal-Coon K.
tarafından kaleme alınmış, Türkiye

*Volumes of the Sacred Law at the Opening of a Turkish Lodge
(photograph by Bro. Tamer Ayan)*

gezisi ile ilgili bir not yayınlanmıştı. Seal-Coon K. Locada, yemin kürsüsünün üzerinde Kutsal Kitap yerine boş sayfalı ve beyaz kaplı bir kitabın bulunduğunu yazmıştı. Bu yazı üzerine, Türkiye Büyük Locası Büyük Sekreter Yardımcısı Celil Layıktez tarafından çok kesin bir cevap geldi, aynı konuda Haluk Bitek K. ve başkaları da katkıda bulundular. Bitek K. Türkiye'de Masonluk hakkında daha bir hayli malzeme yolladı, bunları gelecek yılın kitabında kullanabileceğiz.

Başta, geçen yıl yayınladığımızı düzeltmemiz gerekiyor. Seal-Coon K.in bahsettiği ziyaretçi K.'e yanlış bilgi verilmiş veya daha da kötüsü, yanlış mâbede gitmiş. Bitek K.in dediğine göre Türkiye'de kendilerine Büyük Loca Mahfili diyen gayri muntazam localar vardır; Layıktez K. ise, Fransa Grand Orient'ından berat almış gayri muntazam localardan bahsetmektedir. Her iki tanımın da aynı teşkilatı kapsadığını varsayabiliriz.

Genel olarak tüm Muntazam Hürmasonluk ve özellikle İngiltere Birleşik Büyük Locası tarafından tanınmakta olan Türkiye Büyük Locası, çalışmakta olan bir locada Kutsal Kitapların bulunmasında kesin ısrarlıdır. Bitek K.in tanımına göre, Eski

Ahit, Yeni Ahit ve Kur'an-ı Kerîm, üzerlerinde Gönye ve Pergelle birlikte Yemin Kürsüsünün üzerinde bulundurlar. Tamer Ayan K. Seal-Coon K.e üzerlerinde gönye ve pergelin bulunduğu açık Kutsal Kitapların fotoğrafını yollamıştır. Fotoğrafta Kur'an-ı Kerîm ortada gözükmekle beraber, kitapların herhangi bir sırayla Yemin Kürsüsünün üzerine konabilecekleri anlaşılmaktadır. Fotoğraftan Kutsal Kitapların hangi dilde yazılmış oldukları belli değildir. Bitek K. 105 Türk Locasının listesini yolladı, bunların içinde, kendi locası dahil olmak üzere, üçü İngilizce, üçü Fransızca, biri Almanca ve ikisi de Rumca çalışmaktadır; bu durumun Loca içinde kullanılan Eski ve Yeni Akitlerin yazılım dillerine yansıdığı şüphesizdir.

WASHINGTON

"PASLI MASON" DERECEİ:

Washington Büyük Locası Görevlileri uzun süre devamsız kalmış ve bu nedenle tekrar Locaya gelmeye çekinen kardeşleri Masonluğa kazandırmak üzere, 14 Mayıs 1993 günü, bu kardeşlere mahsus, bir spagetti gecesi tertip ederek onlara "Paslı Mason" derecesini verdiler.

RUSYA:

ALEKSANDR PUŞKİN (1799-1837) :

Puşkin 4 Mayıs 1821'de, bugünkü Moldava'nın başkenti Kişinev'de "Ovid" Locasında, henüz 22 yaşında iken tekris edildi. Aynı yıl Çar III. Aleksandr'ın Masonluğu yasaklaması üzerine Puşkin'in resmi Masonluk yaşamı sona erdi. Halen Rus arşivlerinin araştırmacılara açılması ile Puşkin

hakkında ek bilgilerin bulunması ümit edilmektedir.

İNGİLTERE:

Dışarıya açılma programı çerçevesinde, Londra'da Büyük Mabet içinde, Mozart'ın Sihirli Flüt Operası 1200 kişilik seçkin bir topluluğa icra edilecek. Bu temsil muntazam aralıklarla tekrarlanacak.

"Sequendo Lampada Disco"

Lodge of Research No.218

United Grand Lodge of Victoria

CORRESPONDENCE CIRCLE

From: G.LOVE, CC Hon. Sec.
P.O. Box 2018,
St.Kilda West,
Victoria, 3182
AUSTRALIA
Nat. (03) 282 5187
Int. + 61 3 282 5187
October 23, 1993

SUBJECT: MASONIC WEDDING RITUAL

Dear Bro. Celil,

Thank you ever so much for the copy of the Ritual. It is most interesting and I believe. unofficially, that it may be used in my Constitution before December 1993.

Please find enclosed a few pages relating to each of the degrees and Orders operating under the jurisdiction of the Grand Lodge of Victoria.

For now, fraternal regards,

Graeme Love

VICTORIA (AVUSTRALYA):

Talepleri üzerine Evlenme Ritüelimizi kendilerine yollamıştık. 218 sayılı araştırma locaları Üs. Muh.'i Graeme Love K. cevabi teşekkür mektubunda bu ritüeli beğendiklerini ve Aralık 1993'de uygulamaya başlayacaklarını yazmaktadır.

OKUYUCU MEKTUPLARI

SİZ MASON MUSUNUZ?

Geçtiğimiz haftalarda bir Pazar günü Hürriyet gazetesinde En Muh. Bü. Üs.: Can ARPAÇ K.: ile bir söyleşi yayınlandı. Masonluk ile ilgili birçok soruya ve özellikle harici alemin tecessüsüne sebep olan bazı konulara en samimi ve en inandırıcı açıklamalarda bulunmuş Can ARPAÇ Bü. Üs.: mız Muhtemelen çoğu K.:im okumuştur.

Bu söyleşinin bir bölümü çok kısa olmakla beraber bana çok anlamlı ve çok düşündürücü geldi.

Gazeteci Dilek Önder Hanım Can ARPAÇ K.:e soruyor:

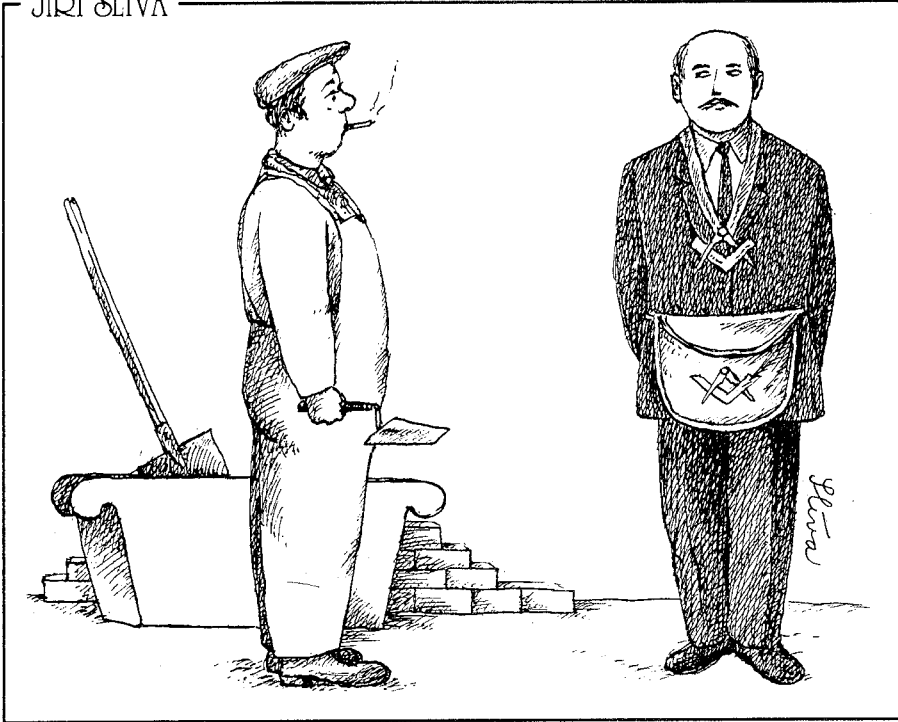
Masonlar kendilerine mason musun diye sorulursa, mesela size, ne cevap verirler veya siz ne cevap verirsiniz?

Can ARPAÇ K.: "Mason olmaya çalışıyorum, derim; zira mason ideal bir insandır. Bizim amacımız da çalışmalarımız da o ideal insana yaklaşabilmek için dir."

Bu izah, Türk Masonlarının En Muh. Bü. Üs.: tarafından veriliyor. Gazeteci Dilek Hanım bu konuda başka hiçbir şey sormuyor. Belli ki Masonlar, Masonluklarını değil, Masonluktan edindikleri manevi kazançları gizliyorlar.

Hazer AKIN

JIRI SLIVA

SYNOPSIS

TESVİYE - September 1994, No. 10

Cover and back: Laying of the Corner Stone ceremony for our new Freemasons' Hall (at the same address).

P.2 From the Editor:

- Our new building,
- Scholarships for 51 students,
- We have severed our relations with the Grand Orient of Italy and the Grand Lodge of Greece,
- 110.000.000 TL contribution for a leuchaemic child's treatment,
- 80.000.000 TL contribution for the Dr. Behçet Uz Children's Hospital Intensive Care Unit,
- We shall have our General Assembly on Saturday the 23rd April 1994, followed by our 85th anniversary dinner,
- Best wishes for our brethren, their families and all humanity for the New Year.

P. 3-7 Grand Master the M.W. Bro. Can Arpaç's interview text with the correspondent of one of our leading daily newspapers, the Hürriyet.

P.8-10 Details of the project for our new Freemasons' Hall, by the Architect of the project, Bro. Taneri Alpay. When finished, the new Hall will have a total area of 7600 m2, with 8 temples for 120 each and one for 350 brethren, 8 restaurant halls, a 300 m2 library and museum and a conference room for 150 people. The actual roof restaurant will be enlarged to 200 m2 plus a separate section of 50 m2.

P.11-13 From ancient masonic magazines: About the 1933 Assembly in İstanbul of the AMI (Association Maçonnique Internationale).

P.14-16 The Eastern Star.

P.16 (bottom) Sayings from Mevlana.

P.17-18 for the travelling Brethren: Norway and Finland.

P.19-22 Prince Hall Lodges.

P.22 (bottom) Numbers from 1 to 9 should be placed in the 9 cells so that all three rows, three columns and two diagonals add up to the same total (Answer: P.28)

P.23-28: Gossip and scandals on Mount Olympus (A witty talk by sister Günay Gürsan, archeologist, given at a home reunion of brethren belonging to Lodge Müsavat No.11, in İstanbul.)

P.29: Aunt Minnie: Humoristic tale of an old lady acquiring an automobile just to show off to her friends, without ever using it; with a comparison with brethren paying their dues but not participating in the labour (from the Washington Masonic Tribune, June 1993).

P.30-31: Things you are curious about: The Two Pillars.

P.32-34: Local News:

- View from a visit to Atatürk's mausoleum on the Republic's Day, in Ankara.
- New Lodges: Ülküm No.112 in İstanbul and Ocak No.113 in İzmir.
- Scholarships.
- Concerts given in the Freemasons' Hall in İstanbul.
- Program of the Masonic Week in İzmir.
- Medical facilities for our brethren,
- 1994 Masonic pocket diaries are on display,

P.34-36 Foreign News.

- Italy and Greece,
- The M.W. Bro. Rainer J. Schicke, Grand Master of the United Grand Lodge of Germany has honoured us with the proposition to accept him as our Grand Representative near the United Grand Lodge of Germany. The Grand Lodge of Turkey has reciprocated by proposing the M.W. Bro. Can Arpaç as the Grand representative of the United Grand Lodge of Germany near the Grand Lodge of Turkey.

- From Ars Quatuor Coronatorum, Volume 105, about the display of the Volumes of Sacred Law in the Lodges of the Grand Lodge of Turkey.

- Washington: Rusted Mason Degree for absentee brethren.
- Russia: Alexander Pushkin was initiated on the 4th may 1821 at 22, just before Freemasonry was banned by Tsar Alexander III.
- England: The Magic Flute will be performed in the Freemasons Hall, Great Queen Street, London.

- A letter from Victoria, Australia, about our Masonic Wedding Ritual.

P.37 Readers' Corner.

P.37 (bottom) Caricature by Jiri Sliva.

Back Cover: Masonic Ceremony for the laying of the Corner Stone of the St. Peter Cathedral building in Adelaide, Australia.

AVUSTRALYA'DA TEMEL ATMA MERASİMLERİ:

14 Şubat 1993 tarihinde Güney Avustralya'nın Adelaide kentinde St. Peter Katedrali ek inşaatının temeli atıldı. Güney Avustralya Büyük Locası Büyük Kurul Üyeleri ile Baş Piskopos D.J.L. Richardson merasimi yürüttüler.

Medeniyetimizi simgeleyen bilgi mikrofilmlerinin içine konduğu bir sandık temel taşının altına yerleştirildi: Baş Piskopos ilk harcı koydu ve üzerine temel taşı yerleştirildi. Büyük Üstat Yardımcısı erdemli yaşamın simgesi gönye ile taşın açılarını kontrol ettikten sonra, üzerine bereket için mısır tanelerini serpti. Büyük I. Nâ. eşitliğin simgesi Tesviye ile taşı kontrol etti ve coşku ile sevinci temsil eden şarabı üzerine döktü. Büyük II. Nâ. taşı yaşamımızda ve davranışımızda doğruluğu simgeleyen şakul ile kontrol etti ve sulh ile ittifakı temsil eden yağı üzerine döktü. Büyük Üstat çekici ile taşın üzerine üç kez vurdu. Son olarak Baş Piskopos taşın üzerine kutsal su serpererek binayı ve merasime katılanları kendi yöntemince kutsadı.

200 yıl önce, 1793 yılında, Locasının Üstad-ı Muhteremi George Washington K., kendi ismini taşıyan kentte Kapitol Binasının temel atma merasimini Masonik regalyalarını kuşanmış olarak yönetti. Bu örnek göze alınarak, Şubat 1844'de Güney Avustralya'da ilk defa Grenfell Sokağı, Scots Kilisesinin temelini Masonlar attı ve o günden bugüne tüm kilise inşaatlarının temel atma merasimlerini Masonlar yönetti.

